

Krajský soud v Ostravě

Havlíčkovo nábř. č. 34

728 81 Ostrava 1

Ke sp. zn.: KSOS 25 INS 10525/2016

V Praze dne 18. března 2022

Dlužník:

Správa pohledávek OKD, a.s.

IČO 268 63 154

se sídlem Stonavská 2179, Doly, 735 06 Karviná,

zapsaná v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu
v Ostravě pod sp. zn. B 2900

Právně zastoupen:

Petrem Kuhnem, advokátem

ev. č. ČAK 10624

BADOKH – Kuhn Dostál advokátní kancelář s.r.o.

se sídlem na adrese 28. října 767/12, 110 00 Praha 1

Sdělení Dlužníka

Dlužník tímto dává na vědomí věřitelům, že v rámci řízení se sp. zn. 15 Cm 225/2016 vedeném u Krajského soudu v Ostravě podal odvolání do všech výroků rozsudku, kterým byla zamítnuta žaloba proti společnosti New World Resources N.V. a panu Zdeňku Bakalovi na zaplacení 24.546.499.252 Kč.

Správa pohledávek OKD, a.s.

Vrchnímu soudu v Olomouci

prostřednictvím

Krajského soudu v Ostravě

Havlíčkovy nábřeží č. 34

728 81 Ostrava 1

Ke sp. zn. **15 Cm 225/2016**

V Praze dne 10. února 2022

Žalobkyně:

Správa pohledávek OKD, a.s.

IČO 268 63 154

se sídlem Stonavská 2179, Doly, 735 06 Karviná

zastoupená

Petrem Kuhnem, advokátem

ev. č. ČAK 10624

BADOKH - Kuhn Dostál advokátní kancelář s.r.o.

se sídlem 28. října 767/12, 110 00 Praha 1

Žalovaná 1:

New World Resources N.V.

reg. č.: 342 39 108

se sídlem 115 Park Street, W1K 7AP, Londýn

Spojené království Velké Británie a Severního Irska

zastoupená

JUDr. Janem Brodcem, LL.M., Ph.D., advokátem

se sídlem Rubešova 162/8, 120 00 Praha 2

Žalovaný 2:

Zdeněk Bakala

nar. dne 7. února 1961

bytem Modrava 14, 341 92

zastoupený

Janem Kalvodou, advokátem

se sídlem Bělohorská 238/85, 169 00 Praha 6

Odvolání žalobkyně

Trojmo

Přílohy dle textu

Žalobce je osvobozen od soudního poplatku

I. Úvod

1. Žalobkyni byl dne 27. ledna 2022 doručen rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. listopadu 2021, č. j. 15 Cm 225/2016-1122 („**Rozsudek**“). Žalobkyně podává proti Rozsudku, a to ve všech výrocích, v otevřené lhůtě odvolání.
2. Žalobkyně má za to, že Rozsudek je nesprávný z následujících důvodů:
 - a) rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci,
 - b) řízení je postiženo vadou, která má za následek nesprávné rozhodnutí ve věci,
 - c) soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním,
 - d) soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností.
3. Navzdory tomu, že Rozsudek je v mnohém nepřezkoumatelný, žalobkyně navrhuje změnu Rozsudku tak, že žalovaní jsou povinni zaplatit žalobkyni částku ve výši 24.546.499.252 Kč do 3 dnů od právní moci změny Rozsudku a nahradit žalobkyni náklady řízení k rukám právního zástupce žalobkyně. Návrh žalobkyně je dán tím, že jakkoliv byl skutkový stav soudem prvního stupně zjištěn neúplně či nesprávně, tak i skutkové závěry uvedené v bodu 366 věta první až čtvrtá Rozsudku, postačí při změně právního posouzení věci ke změně Rozsudku, jak výše navrhováno.
4. Žalobkyně nejprve (pro přehlednost) stručně shrne právní argumentaci a rozhodné skutkové okolnosti a teprve následně v pořadí dle bodu 2 výše podrobně uvede vady Rozsudku.

II. Shrnutí právní argumentace

5. Žalobkyně pohledává žalovanou částku po žalovaných z důvodu jejich povinnosti uhradit žalobkyni náhradu škody a/nebo vydání bezdůvodného obohacení a/nebo ručení za vydání bezdůvodného obohacení.
6. Co do náhrady škody vůči žalovanému 2 žalobkyně vychází z toho, že žalovaný 2 měl v době vzniku škody zvláštní zákonem uložené povinnosti vůči žalobkyni, tyto povinnosti nesplnil a v důsledku jej stíhá povinnost žalobkyni nahradit vzniklou škodu (viz § 194 odst. 5 obchodního zákoníku a § 179 odst. 1 věta druhá obchodního zákoníku). Žalovaný 2 přitom porušil své povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře mj. tím, že jako člen představenstva, resp. dozorčí rady žalobkyně:
 - a) Žalovaný 2 (jednající ve střetu zájmů) způsobil žalobkyni zadlužení nepřiměřené jejím majetkovým poměrům, a tím jí způsobil škodu ve výši celkové pohledávané částky;
 - b) Žalovaný 2 (jednající ve střetu zájmů) v rozporu s právními předpisy převedl majetek žalobkyně na žalovanou 1 (následně na sebe a třetí osoby), a tím jí způsobil škodu ve výši celkové pohledávané částky;
 - c) Žalovaný 2 (jednající ve střetu zájmů) opomenul vytvářet, resp. kontrolovat vytvoření faktické majetkové (pozn. nikoliv účetní) rezervy na útlum dlužní činnosti a faktické majetkové rezervy na ztrátová období, a tím jí způsobil škodu ve výši celkové pohledávané částky;
 - d) Žalovaný 2 (jednající ve střetu zájmů) přiměl žalobkyni v rozporu s § 161f obchodního zákoníku uskutečnit obchod (tzv. finanční asistenci), na základě kterého žalobkyně ke své tíži a ve prospěch žalovaných zajistila financování nákupu svých vlastních akcií, a tím jí způsobil škodu ve výši celkové pohledávané částky;

- e) Žalovaný 2 (jednající ve střetu zájmů) nevedl řádně účetnictví, resp. zanedbal kontrolu účetnictví žalobkyně, když:
 - i. opomenul vytvářet, resp. kontrolovat, účetní rezervy na útlum důlní činnosti, a tím jí způsobil škodu ve výši 23,9 až 36,8 mld. Kč;
 - ii. opomenul vytvářet, resp. kontrolovat, účetní rezervy na ztrátová období, a tím jí způsobil škodu ve výši 16,7 mld. Kč;
 - iii. opomenul řádně zaúčtovat rezervy na dluhy, resp. kontrolovat zaúčtování rezerv na dluhy, z ručení za mateřskou společnost vůči třetím osobám, a tím jí způsobil škodu ve výši 475 mil. EUR, tj. 12,834 mld. Kč;
 - iv. chybně zúčtoval, resp. zanedbal kontrolu účetnictví co do, přecenění majetku žalobkyně a tím jí způsobil škodu ve výši 8,7 mld. Kč.
- 7. V rozsahu, v jakém nestíhá žalovaného 2 povinnost k náhradě škody dle předchozího bodu 6 za porušení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře jej stíhá odpovědnost jakožto vlivnou, resp. ovládající osobu a odpovídající povinnost z ručení dle § 66 odst. 6 obchodního zákoníku, § 66a odst. 14 a 15 obchodního zákoníku a § 66c obchodního zákoníku.
- 8. Žalovaný 2 a žalovaná 1 mají dále povinnost vydat bezdůvodné obohacení získané protiprávními převody majetku dle bodu 6 odst. b) výše. Navíc žalovaný 2 ručí za vydání bezdůvodného obohacení žalovanou 1 (nad rámec v jakém je sám k němu povinen) dle § 179 odst. 1 věta třetí obchodního zákoníku.
- 9. Co do povinnosti náhrady škody stíhající žalovanou 1 platí obdobně vše uvedené v bodu 6 v rozsahu, v jakém se uplatní povinnost k náhradě škody dle pravidel o odpovědnosti vlivné osoby a ovládající osoby dle § 66 odst. 6 obchodního zákoníku, § 66a odst. 14 a 15 obchodního zákoníku a § 66c obchodního zákoníku.

III.

Shrnutí skutkových okolností

- 10. V rámci řízení bylo prokázáno:
 - a) Na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 12. září 2006 došlo k výplatě podílu na zisku a výsledku hospodaření minulých let žalobkyně v celkové výši 8,5 mld. Kč žalované 1.
 - b) Na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 24. ledna 2007 došlo k výplatě vlastního kapitálu žalobkyně v celkové výši 22,95 mld. Kč žalované 1. Konkrétně se jednalo o 8,74 mld. Kč jako oceňovacího rozdílu a 14,21 mld. Kč jako ostatních kapitálových fondů. Rozhodnutí ze dne 24. ledna 2007 bylo učiněno na základě účetní závěrky sestavené k 30. červnu 2006 (tj. starší 6 měsíců).
 - c) Na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 12. června 2007 došlo k výplatě podílu na zisku žalobkyně v celkové výši 1,9 mld. Kč žalované 1.
 - d) Na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 29. ledna 2008 došlo k výplatě podílu na zisku žalobkyně v celkové výši 1,3 mld. Kč žalované 1. Rozhodnutí ze dne 29. ledna 2008 bylo učiněno na základě účetní závěrky sestavené k 30. červnu 2007 (tj. starší šesti měsíců).
 - e) Na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 25. června 2008 došlo k výplatě podílu na zisku žalobkyně v celkové výši 4,7 mld. Kč žalované 1.
 - f) Na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 24. června 2009 došlo k výplatě podílu na zisku žalobkyně v celkové výši 1 mld. Kč žalované 1.
 - g) Na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 18. května 2010 došlo k výplatě podílu na zisku ve výši 1,5 mld. Kč, emisního ážia ve výši 2,3 mld. Kč a výsledku hospodaření minulých let žalobkyně ve výši 9 mld. Kč v celkové výši 12,8 mld. Kč žalované 1.

- h) Na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 17. května 2011 došlo k výplatě podílu na zisku žalobkyně v celkové výši 6 mld. Kč žalované 1.
- i) Na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 15. května 2012 došlo k výplatě podílu na zisku žalobkyně v celkové výši 6,1 mld. Kč žalované 1.
- j) Žalovaná 1 byla od 11. září 2006 do 26. května 2016 jediným akcionářem (příp. jediným akcionářem jediného akcionáře) žalobkyně a její jedinou ovládající osobou.
- k) Žalovaný 2 byl od 11. září 2006 do 6. května 2008 členem představenstva žalobkyně a od 11. září 2006 do 19. června 2007 byl rovněž předsedou představenstva žalobkyně.
- l) Žalovaný 2 byl od 6. května 2008 do 18. února 2010 členem dozorčí rady žalobkyně.
- m) Žalovaný 2 byl od roku 2005 do 25. května 2016 jedinou osobou, která držela nepřímý podíl na hlasovacích právech žalobkyně ve výši více než 40 % a současně nebylo prokázáno, že by jiná osoba držela podíl stejný nebo vyšší.
- n) V průběhu let 2006 a 2007 žalovaný 2 zajistil a jako člen představenstva žalobkyně schválil načerpání úvěru ve výši cca 1,1 mld. EUR (tj. ke dni podání žaloby cca 29,7 mld. Kč) od konsorcia bank vedených společnostmi Citibank N.A.
- o) Do účetnictví právního předchůdce žalobkyně byl k 31. prosinci 2005 zaúčtován oceňovací rozdíl. Oceňovací rozdíl ve výši 8,7 mld. Kč převzala žalobkyně do svého účetnictví.
- p) V průběhu roku 2005 byl žalovaný 2 věrohodně zpraven o tom, že náklady na útlum důlní činnosti právního předchůdce žalobkyně, resp. žalobkyně dosáhnou v roce 2026 celkem částky 36,8 mld. Kč.
- q) V průběhu roku 2007 byl žalovaný 2 věrohodně zpraven o tom, že náklady na útlum důlní činnosti žalobkyně dosáhnou v roce 2027 celkem částky 23,9 mld. Kč.
- r) Skutečná ani účetní hodnota majetku žalobkyně od roku 2006 do 9. května 2016 nepostačovala ke krytí nákladů na útlum ve výši dle předchozích odstavců p) a q).
- s) V období od účinnosti zákona o účetnictví (tj. i v období od roku 2006 do současnosti) se na účetní jednotky (včetně žalobkyně) uplatňoval účetní princip věrného a poctivého zobrazení předmětu účetnictví, který vyžaduje, aby se účetní rezerva vytvářela postupně, jak je provozována činnost vyvolávající povinnost likvidace, a ve výši na základě nejlepšího odhadu výdajů, které by byly potřebné na úhradu likvidace následků činnosti.
- t) Dne 9. května 2016 byl prohlášen úpadek žalobkyně.

IV.

Rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci

11. Nesprávné právní posouzení soudu spočívá v následujícím:

A. Výplaty vlastního kapitálu a podílu na zisku v rozporu s § 184 odst. 3 obchodního zákoníku

- 12. Výplata vlastního kapitálu na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 24. ledna 2007 (tj. 22,95 mld. Kč) a výplata podílu na zisku na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 29. ledna 2008 (tj. 1,3 mld. Kč) byly v rozporu s ustanovením § 184 odst. 3 obchodního zákoníku v návaznosti na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. září 2009, sp. zn. 29 Cdo 4284/2007 (R 80/2010), protože k rozdělení a výplatě došlo na základě účetní závěrky starší šesti měsíců.
- 13. Žalovaný 2 měl povinnost jako člen představenstva a člen dozorčí rady žalobkyně jednat v souvislosti s výplatou vlastního kapitálu a podílu na zisku s péčí řádného hospodáře. Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2363/2011 je odpovědnost za škodu způsobenou vyplacením dividend v rozporu s právními předpisy odpovědností za porušení

péče řádného hospodáře. Člen představenstva se nemůže odpovědnosti dle § 179 odst. 1 obchodního zákoníku zprostit.

14. Žalovaný 2 a žalovaná 1 byli ovládajícími a vlivnými osobami a jako takové odpovídaly za způsobenou škodu společně a nerozdílně dle § 66c obchodního zákoníku, § 66a odst. 14 a 15 obchodního zákoníku a § 66 odst. 6 obchodního zákoníku.
15. Protiprávní výplata podílu na zisku a uvedených složek vlastního kapitálu způsobila žalobkyni škodu nejméně ve výši vyplacených prostředků, tj. 24,25 mld. Kč.
16. Podle § 179 odst. 1 obchodního zákoníku je žalovaná 1 povinna žalobkyni vydat bezdůvodné obohacení ve výši vyplacených prostředků, tj. 24,25 mld. Kč. Podle stejného ustanovení žalovaný 2, jako člen představenstva žalobkyně, ručí za vrácení prostředků neoprávněně vyplacených žalované 1.
17. Soud první stupně v bodu 402 Rozsudku uvedl pouze dva důvody, pro které nesouhlasí s právní argumentací žalobkyně.
18. Za prvé, podle soudu prvního stupně názor žalobkyně „...neplyne z textu 4284/2007...“. Jazykově není srozumitelné, co se tím přesně myslí, ale vyjde-li žalobkyně z právní argumentace žalovaných, patrně se tím rozumí, že šestiměsíční požadavek neplyne z textu zákona a byl doplněn *ex post* rozhodnutím Nejvyššího soudu. Takový názor je zcela chybný. Nejvyšší soud není nadán zákonodárnou mocí a názor Nejvyššího soudu je v soustavě obecných soudů pouze nejvyšší výkladovou (!) autoritou. Jinými slovy Nejvyšší soud nemůže právní předpisy doplňovat, ale pouze v nich nacházet (za použití standardních výkladových metod) právo, a proto nelze jinak než uzavřít, že šestiměsíční požadavek na účetní závěrku byl v obchodním zákoníku přítomen i před odkazovaným rozhodnutím Nejvyššího soudu.
19. Žalobkyně v této souvislosti odkazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 13. ledna 2015, sp. zn. IV.ÚS 2863/14: „[...] v horizontálních právních vztazích zůstává zásadou incidentní retrospektivita nových právních názorů vytvořených judikatorními změnami. Nový právní názor bude tedy aplikován na všechna probíhající řízení. Tím Ústavní soud odlišil situaci retrospektivního působení změny judikatury (tj. opravy "chybného" právního názoru) od retroaktivního působení právních norem (k tomu srov. např. doktrinní názor Kühn, Zdeněk: Prospektivní a retrospektivní působení judikatorních změn, in: Právní rozhledy č. 6/2011, str. 191-197).“
20. Za druhé, podle soudu prvního stupně „závěry tohoto rozhodnutí byly navíc modifikovány rozhodnutím 29 Cdo 2362/2011“. Jazykově opět není srozumitelné, co se tím přesně myslí (chybná citace a bez podrobností). Zdůvodnění soudu prvního stupně ponechává pouze na představivosti adresátů Rozsudku, jak se „modifikace“ promítá do právních poměrů stran sporu a jak a proč je uvedená modifikace (ne)použitelná pro dané skutkové okolnosti.
21. Žalobkyně si je vědoma rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. dubna 2013, sp. zn. 29 Cdo 2363/2011 (které měl soud první stupně snad na mysli), ve kterém se uvádí:

„Nelze přitom přehlížet, že účelem požadavku, aby rozhodnutí o rozdělení zisku bylo podloženo (relevantní) účetní závěrkou, je zajistit, aby akcionáři měli reálný obraz účetnictví akciové společnosti a přesné informace o zisku, který společnost vytvořila a který mohou při respektování omezení plynoucích z ustanovení § 65a a § 178 obch. zák. rozdělit. Jinými slovy, účetní závěrka představuje prostředek zabezpečující, že společnost nevyplatí na podílech na zisku více, než jí zákon (zejména s ohledem na ochranu věřitelů společnosti) dovoluje. Uvedené závěry je pak nutno promítnout do úvah o příčinné souvislosti mezi porušením povinností člena představenstva při rozhodování o vyplacení podílu na zisku a případnou škodou, vzniklou společnosti. Jestliže by totiž hospodářské výsledky společnosti zobrazené v účetnictví společnosti ve stavu bezprostředně předcházejícímu svolání dotčené valné hromady umožňovaly závěr, že by valná hromada na jejich základě a při dodržení omezení plynoucích z § 65a a § 178 obch. zák. přijala stejné (obdobné) rozhodnutí o rozdělení zisku

(jaké učinila v rozporu s požadavkem § 178 odst. 2 obch. zák. na základě nezpůsobilé účetní závěrky), nebude zpravidla možno uzavřít, že mezi porušením povinnosti podle § 179 odst. 1 obch. zák. a zmenšením majetku společnosti je dána příčinná souvislost.“ Pozn. zvýraznění doplněno.

22. Za prvé, citované rozhodnutí Nejvyššího soudu nedopadá na povinnosti vydat bezdůvodné obohacení z nicotného právního jednání (týká se pouze náhrady škody).¹ Z odůvodnění soudu prvního stupně tedy vůbec neplyne, proč by žalovaná 1 neměla povinnost vydat bezdůvodné obohacení a proč by žalovaný 2 za vydání bezdůvodného obohacení neměl ručit (viz 16 výše).
23. Za druhé, citované rozhodnutí Nejvyššího soudu se žádným způsobem neodklání od závěrů ohledně odpovědnosti člena představenstva za protiprávní výplatu dividend, pouze upravuje závěry týkající se příčinné souvislosti s poukazem na ochranu věřitelů a věrohodnost údajů, na základě kterých má dojít k výplatě dividend. A o to přesně jde v tomto případě. Žalobkyně tvrdí, že upadla v důsledku přepjatého rozdělování vlastního kapitálu a přepjatého zadlužování způsobené žalovanou 1 a žalovaným 2, které bylo umožněno mj. na základě nepřesných či neúplných účetních údajů. Soud prvního stupně příčinnou souvislost nehodnotil v Rozsudku a spokojil se s paušálním konstatováním, že „závěry tohoto rozhodnutí byly navíc modifikovány rozhodnutím 29 Cdo 2362/2011“. Ze zjištěného skutkového stavu však vyplývá, že žalobkyně upadla v roce 2016 (došlo k poškození věřitelů), že mezi lety 2006 až 2016 netvořila účetní ani skutečnou majetkovou rezervu potřebnou na útlum dolů a z účetních předpisů plyne povinnost takovou rezervu tvořit (viz bod 30 a násl. níže). Kdyby rozhodoval o výplatě předmětných složek vlastního kapitálu běžný řádný hospodář bez střetu zájmů (tj. nebyl by sám příjemcem vyplácených složek vlastního kapitálu), nemohlo by k výplatě dojít. Příčinná souvislost mezi pochybením žalovaného 2 a škodou ve výši celkové pohledávané částky tedy existuje a plyne z prokázaného skutkového stavu.

B. Výplaty vlastního kapitálu v rozporu s § 178 a § 179 obchodního zákoníku – zákaz vyplácet jiné složky vlastního kapitálu

24. Výplata vlastního kapitálu na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 24. ledna 2007 (tj. 22,95 mld. Kč) a výplata vlastního kapitálu na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 18. května 2010 v rozsahu emisního ážia ve výši 2,3 mld. Kč byly v rozporu s ustanovením § 179 odst. 2 a 4 obchodního zákoníku, protože rozdělení a výplata jiných složek kapitálu nebyla dle citovaných ustanovení přípustná.² Dle citovaných ustanovení obchodního zákoníku bylo možné

¹ DĚDIČ, Jan. Poznámka k rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 9. 2009, sp. zn. 29 Cdo 4284/2007. Obchodněprávní revue, 2010, č. 3, s. 87 - 92. „Niméně z citovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu plyne, že nedodržení lhůty stanovené v § 183 odst. 4 ObchZ je současně i porušením ustanovení § 178 odst. 2 ObchZ, a tedy že ve smyslu § 179 odst. 1 věta druhá ObchZ, není představenstvo oprávněno dát souhlas k vyplacení dividendy schválené valnou hromadou. To podle mého názoru znamená, že nemohl ani akcionáři vzniknout nárok na podíl na zisku. Pokud zde máme rozhodnutí valné hromady, které není napadeno žalobou pro neplatnost z důvodu porušení § 178 odst. 2 ve vazbě na § 184 odst. 3 ObchZ, avšak zákon je zakazuje realizovat, vzniká otázka, zda je takové rozhodnutí nicotné nebo je jen neúčinné. Jsem názoru, že neúčinné může být jen takové rozhodnutí, které je platné (v souladu s právními předpisy), jen je nelze realizovat. V daném případě byl rozhodnutím valné hromady porušen zákon. Nebyly-li splněny požadavky § 178 ObchZ, nebyla valná hromada oprávněna rozhodnutí o rozdělení zisku vůbec přijmout. Valná hromada tedy rozhodovala mimo svou působnost, a proto je podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu takové rozhodnutí nicotné (viz např. rozhodnutí sp. zn. 32 Cdo 500/2000, sp. zn. 29 Odo 1138/2005, sp. zn. 29 Odo 1060/2006).

² Obecně platí, že vlastní kapitál akciové společnosti se skládá z prostředků, které i) poskytli společnosti akcionáři (např. základní kapitál) a ii) společnost vytvořila provozem svého závodu jakožto zisk (např. nerozdělený zisk z minulých let). V principu je zcela legitimní (nikoliv však vždy legální), aby se akcionáři podíleli na zisku anebo prostředcích, které poskytli společnosti. Zjednodušeně řečeno, legitimita rozdělení vlastního kapitálu se odvíjí od toho, aby akcionáři nepředbíhali ve frontě na majetek společnosti (nejdříve se vždy vyplácí dluhy, i skryté, a pak až akcionáři). Vedle toho však vlastní kapitál může být tvořen i jinými položkami, jako je např. přeceňování rozdíl

akcionářům akciové společnosti poskytovat z vlastního kapitálu dividendu a pouze položky uvedené v § 179 odst. 2 obchodního zákoníku a dle § 179 odst. 4 obchodního zákoníku bylo výslovně zakázáno bezúplatně majetek na akcionáře převádět.

25. Žalovaný 2 měl povinnost jako člen představenstva a člen dozorčí rady žalobkyně jednat v souvislosti s výplatou vlastního kapitálu s péčí řádného hospodáře. Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 29 Cdo 2363/2011 je odpovědnost za škodu způsobenou vyplacením dividend v rozporu s právními předpisy odpovědností za porušení péče řádného hospodáře. Člen představenstva se nemůže odpovědnosti dle § 179 odst. 1 obchodního zákoníku zprostit.
26. Žalovaný 2 a žalovaná 1 byli ovládacími a vlivnými osobami a jako takové odpovídaly za způsobenou škodu společně a nerozdílně dle § 66c obchodního zákoníku, § 66a odst. 14 a 15 obchodního zákoníku a § 66 odst. 6 obchodního zákoníku.
27. Protiprávní výplata uvedených složek vlastního kapitálu způsobila žalobkyni škodu nejméně ve výši vyplacených prostředků, tj. 25,25 mld. Kč (škody vyšší, než čehož se žalobkyně na žalovaných domáhá).
28. Žalovaná 1 má povinnost vydat bezdůvodné obohacení ve výši vyplacených prostředků, tj. 25,25 mld. Kč. Podle stejného ustanovení žalovaný 2, jako člen představenstva žalobkyně, ručí za vrácení prostředků neoprávněně vyplacených žalované 1.
29. Soud prvního stupně se v Rozsudku k této otázce nevyjádřil přímo, ale z toho, že žalobu zamítl, lze usoudit, že s názorem žalobkyně nesouhlasí. Avšak jeho „tiché“ právní hodnocení je chybné z důvodů shora uvedených.

C. Účetní rezervy na útlum a méně zisková období

30. V období od účinnosti zákona o účetnictví (tj. i v období od roku 2006 do současnosti) se na účetní jednotky uplatňoval princip věrného a poctivého zobrazení předmětu účetnictví.
31. Princip věrného a poctivého zobrazení předmětu účetnictví je v poměrech žalobkyně soustavně vykládán tak, že se účetní rezerva vytváří postupně, jak je provozována činnost vyvolávající povinnost likvidace (bod 5 interpretace Národní účetní rady I-34) a na základě nejlepšího odhadu výdajů, které by byly potřebné na úhradu likvidace následků činnosti (bod 6 interpretace Národní účetní rady I-34).
32. Účetní rezervy žalobkyně od roku 2006 do roku 2016 nedosahovaly výše potřebných nákladů na útlum. Nejpozději ke dni 25. července 2005 byl žalovaný 2 věrohodně zpraven (prostřednictvím znaleckého posudku, který schválila valná hromada právního předchůdce žalobkyně a který byl vyhotoven dne 30. června 2005) o tom, že náklady na útlum důlní činnosti právního předchůdce žalobkyně, resp. žalobkyně dosáhnou v roce 2026 celkem částky 36,8 mld. Kč (což vyplývá zejména ze znaleckého posudku od společnosti NOVOTA, a.s., notářského zápisu NZ 713/2005, N 779/2005 a údajů uvedených v obchodním rejstříku). V únoru roku 2007 byl žalovaný 2 zpraven (prostřednictvím znaleckého posudku, který byl vyhotoven dne 23. února 2007) o tom, že náklady na útlum důlní činnosti žalobkyně dosáhnou

nebo emisní ážio. V principu legitimita rozdělení takových položek vlastního kapitálu vždy záleží na okolnostech, protože jejich zdrojem není nutně svobodné volní rozhodnutí stran, ale pouhý administrativní (účetní) postup. Současná právní úprava na rozdíl od úpravy obchodního zákoníku umožňuje výslovně takové položky rozdělit (tím je v principu dána legalita), ale ani za současné právní úpravy nelze legitimitu rozdělení takových položek zcela přehlížet. Účetně přecenit majetek společnosti je možné za určitých podmínek v důsledku korporátní přeměny (např. rozštěpení). Pokud v důsledku dojde k přecenění např. nemovitosti na Václavském náměstí z 50 mil. Kč účetní hodnoty (nabývací cena před dvaceti lety po odpisech) na 250 mil. Kč (spravedlivá tržní cena), je dle současné právní úpravy v principu možné takovou novou položku rozdělit. Takový postup je i zcela legitimní, protože ve společnosti je skutečná odpovídající hodnota. Ale ani dnes není možné rozdělit položky vlastního kapitálu, které ve skutečnosti neexistují a pouze účetně se existujícími zdají. Pokud si je jediný akcionář vědom, že rozděluje něco, co ve skutečnosti není, pak jeho jednání nemá právní následky (je nicotné). Pokud představenstvo si je vědomo, že má vyplatit něco, co ve skutečnosti není, pak je založena jeho odpovědnost.

v roce 2027 celkem částky 23,9 mld. Kč (což vyplývá zejména ze znaleckého posudku od Ostravská znalecká a.s.).

33. Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. října 2016, sp. zn. 29 Cdo 5036/2015 platí, že: „Pro posouzení, zda rozhodnutí, která jednatel společnosti s ručením omezeným přijal při výkonu své funkce, byla učiněna v souladu s požadavkem péče řádného hospodáře, tak **není významné, k jakým následkům taková rozhodnutí vedla**“ a dále, že „Aby dostal požadavku péče řádného hospodáře, je jednatel společnosti s ručením omezeným povinen jednat při výkonu své funkce (mimo jiné) s potřebnými znalostmi, a tedy i informovaně, tj. **při konkrétním rozhodování využít rozumně dostupné (skutkové i právní) informační zdroje a na jejich základě pečlivě zvážit možné výhody i nevýhody (rozpoznatelná rizika) existujících variant podnikatelského rozhodnutí**“.
34. Žalovaný 2 tedy disponoval hodnověrnými informacemi o tom, že důlní závody mají v roce 2006 zápornou hodnotu (tento informace aktivně využíval pro účely vytěsnění minoritních společníků) a současně měl informaci o tom, že mají hodnotu cca 30 mld. Kč (tento informace aktivně využíval pro účely rozdělení složek vlastního kapitálu). Vedle toho měl hodnověrné informace o potřebě významného navýšení rezerv na útlum. Ať již je správná kterákoliv z informací, žalovaný se jimi měl aktivně zabývat, provést jejich hodnocení (včetně hodnověrnosti získaných informací a podjatosti jejich zdroje) a dovést příslušná opatření pro majetkové i právní poměry žalobkyně. **Namísto toho žalovaný 2 žádným způsobem v období od 11. září 2006 do 18. února 2010, ať jako člen představenstva nebo dozorčí rady, neupozornil orgány žalobkyně na shora uvedené znalecké posudky, které se jistě kvalifikují jako „dostupný informační zdroj“, a tím na možnou nedostatečnost účetních rezerv žalobkyně ve vztahu k potřebným nákladům na útlum důlní činnosti a ani z uvedené skutečnosti nevyvodil žádné důsledky pro obchodní vedení žalobkyně (jako člen představenstva) a pro dohledovou činnost nad jednáním představenstva (jako člen dozorčí rady) ani jako vlivná/ovládající osoba.**
35. Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu 29 Cdo 5036/2015 dále platí, že: „Splnění této povinnosti je ovšem **nezbytné posuzovat z pohledu ex ante**, tj. **prizmatem skutečností, které jednatelem byly či při vynaložení příslušné péče (při využití dostupných informačních zdrojů) mohly a měly být známy v okamžiku, v němž dotčená podnikatelská rozhodnutí učinil**“. Odkazuje-li se tedy soud prvního stupně na novější znalecké posudky, např. bod 381 Rozsudku, je veden nesprávným právním hodnocením věci.³
36. Žalovaný 2 měl povinnost jako člen představenstva a člen dozorčí rady žalobkyně jednat v souvislosti s nutností vytvářet potřebné účetní rezervy na útlum důlní činnosti s péčí řádného hospodáře.
37. Žalovaný 2 měl povinnost jako člen představenstva žalobkyně jednat způsobem, aby zajistil souladnost účetnictví žalobkyně s právními předpisy a tuto povinnost porušil tím, když po dobu, kdy byl členem představenstva žalobkyně, nebyla vytvořena potřebná účetní rezerva na náklady na útlum důlní činnosti ve výši 23,9 mld. Kč až 36,8 mld. Kč, anebo měl přijmout/iniciovat jiná vhodná opatření k odstranění jím zjištěného stavu (v hodnotách roku 2026, resp. 2027).
38. Žalovaný 2 měl povinnost jako člen dozorčí rady v rámci výkonu dohledu nad podnikatelskou činností žalobkyně na nedostatečnost účetních rezerv upozornit představenstvo žalobkyně

³ Pokud by se výše potřebných rezerv posuzovala *ex post*, pak by na útlum důlní činnosti chybělo 14,5 mld. Kč (viz bod II.2 usnesení Vlády České republiky ze dne 21. září 2020 č. 949 k návrhu postupu státního podniku DIAMO, s. p., k zahlazení následků hornické činnosti v rámci jednotlivých dolů a souvisejících dobývacích prostorů společnosti OKD, a.s.). Pokud bychom měli přičíst pohledávky přihlášené do insolvenčního řízení žalobkyně (tj. 20,1 mld. Kč), dojdeme k hodnotě ve výši cca 34,6 mld. Kč, což je údaj, který přesahuje celkovou pohledávanou částku.

a navrhnout potřebná opatření a tuto povinnost porušil tím, že v uvedené věci žádným způsobem jako člen dozorčí rady nejednal.

39. Žalovaný 2 a žalovaná 1 byly vlivnými osobami a jako takové odpovídají za způsobenou škodu společně a nerozdílně dle § 66c obchodního zákoníku, § 66a odst. 14 a 15 obchodního zákoníku a § 66 odst. 6 obchodního zákoníku.
40. Opomenutí žalovaného 2 řádně vést a/nebo kontrolovat účetnictví žalobkyně způsobily žalobkyni v období od roku 2006 do roku 2012 škodu nejméně ve výši 23,9 mld. Kč až 36,8 mld. Kč (v hodnotách roku 2026, resp. 2027). Kdyby žalovaný 2 vykonával řádně své povinnosti, nemohly by být vlastní kapitál a podíl na zisku žalobkyně vyplaceny žalované 1 pro rozpor s § 178 obchodního zákoníku.
41. Shora uvedené se použije obdobně na účetní rezervy pro ztrátová období. Důvodem, který soud prvního stupně přehlíží v Rozsudku, je skutečnost, že v případě nenadálého ukončení provozu závodu důlní společnosti (např. v důsledku konkursu) jsou náklady potřebné na provedení útlumu důlní činnosti daleko vyšší – vše se musí utlumit naráz a bez kompenzace v podobě výnosů z provozu, anebo je nutné uhradit mnohonásobně vyšší škody způsobené nevynaložením prvně zmíněných nákladů (škody na životním prostředí, majetku a zdraví lidí). Z uvedeného důvodu se musí důlní společnosti chovat více obezřetně než společnosti, které nevytváří zátěž na krajině a neohrožují majetek a zdraví třetích osob.
42. Soud prvního stupně se vyjádřil k různým zákonným rezervám i rezervám podle zákona o účetnictví a dospěl k závěru, že žalobkyně, a proto i žalovaný 2, neporušili povinnost vytvářet rezervy na útlum ve výších dle kteréhokoli z uvedených znaleckých posudků (viz bod 32). Přestože se soud prvního stupně k otázce zákonného principu věrného a poctivého zobrazení předmětu účetnictví nevyjádřil přímo, žalobkyně je názoru, že jeho výslovné i „tiché“ právní hodnocení je chybné z důvodů shora uvedených.

D. Skutečné majetkové rezervy

43. Lidé i právnické osoby jsou povinny zdržet se jednání, které dává vzniknout dluhům ve výši, která je nepřiměřená jejím majetkovým poměrům. Uvedené pravidlo chování je součástí preventivní povinnosti dle občanského práva (§ 2900 a násl. nového občanského zákoníku, § 415 a násl. starého občanského zákoníku), a *ultima ratio* i dle trestního práva (§ 224 trestního zákoníku).
44. V rámci uvedené povinnosti se vyžaduje, aby se každý zdržel nad rámec obvyklého podnikatelského rizika obchodu nebo operace, která nenáleží k jeho pravidelné podnikatelské činnosti nebo je v hrubém nepoměru k jeho majetkovým poměrům.
45. Shora uvedené povinnosti stíhaly primárně žalobkyni a sekundárně žalovaného 2, který jako člen statutárního orgánu (dále pak dozorčího orgánu a jako vlivná osoba mezi lety 2006 až 2016) měl vůči žalobkyni povinnost věrné správy (jednat s péčí řádného hospodáře). Výplaty vlastního kapitálu za současného zatížení majetku žalobkyně dluhem ve výši cca 29,7 mld. Kč⁴ a současného donucení nakupovat nově služby, které si dříve poskytovala sama,⁵ byly zcela nad rámec pravidelné podnikatelské činnosti žalobkyně i její právní předchůdkyně (v celé jejich historii se nic takového nestalo) a v hrubém nepoměru k majetkovým poměrům žalobkyně. V takové situaci bylo povinností člena statutárního nebo dozorového orgánu aktivně zakročit a buď neprovést výše uvedenou výplatu vlastního kapitálu, anebo zajistit žalobkyni přiměřené faktické majetkové rezervy, které by umožnily provést útlum důlní činnosti v plánované době, a faktické majetkové rezervy na ztrátová období.

⁴ Dle úvěrové smlouvy uzavřené s konsorciem bank vedených společnostmi Citibank N.A. ze 14. ledna 2006.

⁵ Jak je podrobně popsáno v bodech 37 až 51 podání žalobkyně ze dne 19. května 2020 v tomto řízení.

46. Žalovaný 2 měl povědomí o skutečných nákladech na útlum (viz bod 32) a s tím související povinnosti, jak je uvedeno v bodech 37 a 38 výše.
 47. Žalovaný 2 žádným způsobem v období od roku 2006 do roku 2010 ať jako člen představenstva nebo dozorčí rady neupozornil uvedené orgány žalobkyně na nedostatečnost majetku (faktických majetkových rezerv) žalobkyně ve vztahu k potřebným nákladům na útlum důlní činnosti ani na nedostatečnost majetku (faktických majetkových rezerv) žalobkyně ve vztahu k potřebným nákladům na ztrátová období a ani z uvedené skutečnosti nevyvodil žádné důsledky pro obchodní vedení žalobkyně (jako člen představenstva) a pro dohledovou činnost nad jednáním představenstva (jako člen dozorčí rady).
 48. Mj. výplaty vlastního kapitálu a podílů na zisku v období let 2006 až 2012 společně se vznikem závazku ve výši 29,7 mld. Kč z úvěrové smlouvy ze dne 14. ledna 2006 způsobily, že žalobkyně nevytvářela a neměla mezi lety 2006 až 2016 potřebné faktické majetkové rezervy na útlum důlní činnosti ani potřebné faktické majetkové rezervy na ztrátová období.
 49. Žalovaný 2 měl povinnost jako člen představenstva žalobkyně a vlivná osoba žalobkyně postupovat obezřetně a aktivně jednat způsobem, aby zajistil, že potřebné faktické majetkové rezervy budou žalobkyni k dispozici (zejména v situaci, kdy žalobkyně měla skutečnou a nikoliv hypotetickou příležitost od roku 2006 faktické majetkové rezervy vytvářet), případně jako člen dozorčí rady v rámci výkonu dohlédací činnosti na nedostatečnost faktických majetkových rezerv upozornit představenstvo žalobkyně a navrhnout potřebná opatření.
 50. Žalovaný 2 měl povinnost jako člen představenstva a člen dozorčí rady žalobkyně jednat v souvislosti s nutností vytvářet faktické majetkové rezervy na útlum důlní činnosti a faktické majetkové rezervy na ztrátová období s péčí řádného hospodáře.
 51. Žalovaný 2 a žalovaná 1 byli vlivnými osobami a jako takové odpovídají za způsobenou škodu společně a nerozdílně dle § 66c obchodního zákoníku, § 66a odst. 14 a 15 obchodního zákoníku a § 66 odst. 6 obchodního zákoníku.
 52. Opomenutí žalovaného 2 vytvářet faktické majetkové rezervy na útlum důlní činnosti a faktické majetkové rezervy na ztrátová období způsobilo žalobkyni v období od roku 2006 do roku 2012 škodu nejméně ve výši 16,7 mld. Kč za chybějící faktickou majetkovou rezervu na ztrátová období a ve výši 23,9 mld. Kč až 36,8 mld. Kč (v hodnotách roku 2026, resp. 2027) za chybějící faktickou majetkovou rezervu na útlum důlní činnosti.
 53. Přestože se soud prvního stupně k otázce nevyjádřil přímo, žalobkyně je názoru, že jeho „tiché“ právní hodnocení je chybné z důvodů shora uvedených.
- E. Výplaty podílu na zisku a vlastního kapitálu v rozporu s §178 odst. 2 obchodního zákoníku – zákaz přepjaté výplaty podílu na zisku anebo jiných složek vlastního kapitálu
54. Shora uvedené závěry týkající se povinnosti žalobkyně vytvářet účetní a faktické majetkové rezervy (viz body 30 až 53 výše) se promítají do otázky porušení povinnosti rozdělit a vyplácet dividendy (případně jiné složky vlastního kapitálu) v rozsahu, v jakém dojde ke snížení vlastního kapitálu pod základní kapitál dle § 178 odst. 2 obchodního zákoníku.
 55. Vytvoření příslušné účetní rezervy snižuje vlastní kapitál a v důsledku neumožňuje provést rozdělení a výplatu dividend (případně jiných složek vlastního kapitálu) nejméně v rozsahu celkové žalobkyní pohledávané částky.
 56. Právní hodnocení soudu prvního stupně je chybné z důvodů shora uvedených.
- F. Výplaty podílu na zisku a vlastního kapitálu v rozporu s dobrými mravy a obcházení zákona – zákaz přepjaté výplaty podílu na zisku anebo jiných složek vlastního kapitálu
57. Shora uvedené závěry týkající se povinnosti žalobkyně vytvářet faktické majetkové rezervy (viz body 43 až 53 výše) se promítají do otázky porušení povinnosti rozdělit a vyplácet

dividendy a jiné složky vlastního kapitálu v rozsahu, v jakém obchází obchodní zákoník anebo se přičí dobrým mravům.

58. I pokud by odvolací soud dospěl k závěru, že k výplatám dividend a jiných složek vlastního kapitálu došlo v souladu s obchodním zákoníkem, pak je nutné posoudit, zda uvedené výplaty obchodní zákoník neobcházely, případně neporušují jiný právní předpis, a zda se nepřičí dobrým mravům.
59. Jak uvedeno výše v bodu 44, preventivní povinnost vyžaduje, aby se každý zdržel nad rámec obvyklého podnikatelského rizika obchodu nebo operace, která nenáleží k jeho pravidelné podnikatelské činnosti nebo je v hrubém nepochopu k jeho majetkovým poměrům.
60. Výplaty vlastního kapitálu ve výši celkem cca 65,25 mld. Kč (viz bod 10 výše) za současného zatížení majetku žalobkyně dluhem ve výši 29,7 mld. Kč (ze kterého neměla žalobkyně majetkový prospěch) a současného donucení nakupovat nově služby, které si dříve poskytovala sama (energie, doprava aj.), byly zcela nad rámec pravidelné podnikatelské činnosti žalobkyně i její právní předchůdkyně (v celé jejich historii se nic takového nestalo) a v hrubém nepochopu k majetkovým poměrům žalobkyně. Z hlediska dobrých mravů a odpovědnosti žalovaného 2 je k tíži, že jednal ve střetu zájmů a byl rozhodující osobou na „obou koncích“ obchodu výplaty dividend a jiných složek vlastního kapitálu (za žalobkyni dávající a za žalovanou 1 přijímající).
61. Žalobkyně je názoru, že i výplaty dividend a jiných složek vlastního kapitálu podléhají stejnému přezkumu z hlediska zákonnosti a dobrých mravů jako jiné obchody. Jinými slovy zkoumání zákonnosti nelze zredukovat pouze na obchodní zákoník. Pokud je výplata dividend anebo jiných složek vlastního kapitálu v rozporu s povinností prevence dle občanského zákoníku anebo s dobrými mravy (z důvodů uvedených v předchozím odstavci), pak takové výplaty založí povinnost vydat bezdůvodné obohacení žalovanou 1 a povinnost k náhradě škody žalovaných ve výši celkové pohledávané částky dle § 415 starého občanského zákoníku.
62. Přestože se soud prvního stupně k otázce nevyjádřil přímo, žalobkyně je názoru, že jeho „tiché“ právní hodnocení je chybné z důvodů shora uvedených.

G. Přeceňovací rozdíl

63. Do účetnictví právního předchůdce žalobkyně byl k 31. prosinci 2005 zaúčtován oceňovací rozdíl. Oceňovací rozdíl ve výši 8,7 mld. Kč převzala žalobkyně do svého účetnictví (což vyplývá zejména z účetních závěrek žalobkyně a právního předchůdce žalobkyně).
64. Rozdíl z přecenění byl zaúčtován na základě dokumentu, který nesplňoval formální ani materiální požadavky na znalecký posudek a který se v ocenění hodnoty žalobkyně zjevně odchyloval od dosavadních odhadů (což vyplývá zejména z provedených znaleckých posudků).
65. V období od účinnosti zákona o účetnictví (tj. i v období od roku 2006 do současnosti) se na účetní jednotky uplatňoval princip věrného a poctivého zobrazení předmětu účetnictví.
66. Žalovaný 2 žádným způsobem v období od 11. září 2006 do 18. února 2010 ať jako člen představenstva nebo dozorčí rady neupozornil uvedené orgány žalobkyně na neoprávněné zaúčtování rozdílů z přecenění a ani z uvedené skutečnosti nevyvodil žádné důsledky pro obchodní vedení žalobkyně (jako člen představenstva) a pro dohledovou činnost nad jednáním představenstva (jako člen dozorčí rady).
67. Žalovaný 2 měl povinnost jako člen představenstva žalobkyně jednat způsobem, aby zajistil soulad účetnictví žalobkyně s právními předpisy a tuto povinnost porušil tím, když po dobu, kdy byl členem představenstva žalobkyně, nedošlo k úpravě účetnictví žalobkyně tak, aby byla dodržena zásada věrného a poctivého zobrazení předmětu účetnictví.

68. Žalovaný 2 měl povinnost jako člen dozorčí rady v rámci výkonu dohledu nad podnikatelskou činností žalobkyně upozornit představenstvo žalobkyně, že byl oceňovací rozdíl do účetnictví žalobkyně zaúčtován v rozporu s právními předpisy a navrhnout potřebná opatření. Tuto povinnost porušil tím, že v uvedené věci žádným způsobem jako člen dozorčí rady nejednal.
69. Žalovaný 2 a žalovaná 1 byli vlivnými osobami a jako takové odpovídají za způsobenou škodu společně a nerozdílně dle § 66c obchodního zákoníku, § 66a odst. 14 a 15 obchodního zákoníku a § 66 odst. 6 obchodního zákoníku.
70. Opomenutí žalovaného 2 řádně vést a/nebo kontrolovat účetnictví žalobkyně způsobily žalobkyni škodu nejméně ve výši vyplaceného oceňovacího rozdílu dne 24. ledna 2007, tj. 8,7 mld. Kč.
71. Soud prvního stupně se v Rozsudku k této otázce nevyjádřil přímo, ale z toho, že žalobu zamítl, lze usoudit, že s názorem žalobkyně nesouhlasí. Avšak jeho „tiché“ právní hodnocení je chybné z důvodů shora uvedených.

H. Přenesení důkazního břemene

72. V bodu 368 Rozsudku soud prvního stupně dospěl k závěru, že škodu je povinen tvrdit a prokázat žalobce.
73. Soud prvního stupně v Rozsudku uvedl, že „*přenesení důkazního břemene na statutární orgán ... nastupuje až v okamžiku, kdy je prokázána škoda*“.
74. V bodu 370 Rozsudku soud prvního stupně však dospěl k překvapivému závěru, že „*Tvrzení a prokázání protiprávnosti výplaty je tedy součástí tvrzení a prokázání existence škody*“.
75. Podle ustanovení § 194 odst. 5 věta druhá obchodního zákoníku: „*Je-li sporné, zda člen představenstva jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno o tom, že jednal s péčí řádného hospodáře, tento člen představenstva*“.
76. Žalobkyně nebrojí proti závěru, že prokázání protiprávního jednání nastupuje až po prokázání škody a že škodu prokazuje žalobkyně (v souladu s názorem Nejvyššího soudu vyjádřeném v rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 440/2013).
77. Nicméně z uvedeného názoru nevyplývá, že „*Tvrzení a prokázání protiprávnosti výplaty je tedy součástí tvrzení a prokázání existence škody*“, což dovozuje soud prvního stupně. Takový názor vede k závěru, že žalobkyně byla povinna tvrdit a prokázat škodu a tím pádem i protiprávnost jednání (tj. porušení péče řádného hospodáře žalovaného 2). Pokud tedy žalobkyně prokáže protiprávnost jednání žalovaného 2, pak důkazní břemeno nastoupí k prokázání téhož protiprávního jednání na žalovaného 2? Co však tedy poté má vůbec žalovaný 2 prokazovat, když protiprávnost jeho jednání měla dříve prokázat žalobkyně?
78. Shora uvedený právní názor soudu prvního stupně je v přímém rozporu s § 194 odst. 5 věta druhá obchodního zákoníku a požaduje po žalobkyni, aby prokázala i protiprávní jednání žalovaného 2, a proto je nesprávný. Podle odborné literatury: „*Řešením je „převod“ části textu zákona příkazujícího zvrátit důkazní břemeno do podoby vyvratitelné právní domněnky (s „nulovou“ bází), již je popsanému zákonnému příkazu možné postavit naroveň. Stanoví-li tedy § 194 odst. 5 věta druhá ObchZ, že „(j)e-li sporné, zda člen představenstva jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno o tom, že jednal s péčí řádného hospodáře, tento člen představenstva“, může být tato právní norma – aniž by byl pozměněn její obsah – interpretována též pomocí výroku, podle něhož „je-li sporné, zda člen představenstva jednal s péčí řádného hospodáře, má se za to, že s péčí řádného hospodáře nejednal“*“.⁶
79. Nesprávný právní názor soudu prvního stupně na důkazní břemeno stran sporu vedl k nesprávnému hodnocení prokázaných skutkových okolností ze strany soudu prvního stupně.

⁶ CILEČEK, Filip a RUBAN, Radek: Poznámka k rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. března 2015, sp. zn. 29 Cdo 440/2013 publikováno v časopise Obchodněprávní revue 6/2016, s. 166.

Pokud žalovaný 2 neunesl důkazní břemeno, tj. nevyvrátil tvrzení žalobkyně důkazem, platí, že taková tvrzení žalobkyně byla prokázána.

80. Stejný závěr (jako v předchozím bodu) se uplatní i na přenesení důkazního břemene na žalovanou 1 a žalovaného 2 v rozsahu, v jakém jsou povinni k náhradě škody jako vlivné osoby podle § 66 odst. 6 obchodního zákoníku.
81. Podle § 66 odst. 6 obchodního zákoníku platí: „*Ustanovení tohoto zákona a zvláštních právních předpisů o odpovědnosti a ručení orgánů a členů orgánů společnosti se vztahují také na osoby, které na základě dohody, podílu na společnosti či jiné skutečnosti ovlivňují podstatným způsobem chování společnosti, přestože nejsou orgány ani členy orgánů společnosti, bez zřetele k tomu, jaký vztah ke společnosti mají.*“.
82. Podle § 66 odst. 6 obchodního zákoníku v návaznosti na § 194 odst. 5 věta druhá obchodního zákoníku platí pro žalované v rozsahu, v jakém jsou povinni k náhradě škody jako vlivné osoby podle § 66 odst. 6 obchodního zákoníku, že je-li sporné, zda vlivná osoba jednala s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno o tom, že jednala s péčí řádného hospodáře, tato vlivná osoba.
83. Nesprávný právní názor soudu prvního stupně na důkazní břemeno stran sporu vedl k nesprávnému hodnocení prokázaných skutkových okolností ze strany soudu prvního stupně i co do postavení žalovaných. Pokud žalovaný 2 a žalovaná 1 neunesli důkazní břemeno v rozsahu náhrady škody dle § 66 odst. 6 obchodního zákoníku, tj. nevyvrátili tvrzení žalobkyně důkazem, platí, že taková tvrzení žalobkyně byla prokázána.

I. Ovládání žalobkyně

84. V odst. 399 a 400 Rozsudku soud prvního stupně dospěl k nesprávnému právnímu závěru ohledně vlivu a ovládání žalovaného 2. Soud prvního stupně nesprávně aplikoval § 66a odst. 5 obchodního zákoníku, podle kterého: „*Není-li prokázáno, že jiná osoba disponuje stejným nebo vyšším množstvím hlasovacích práv, má se za to, že osoba, která disponuje alespoň 40 % hlasovacích práv na určité osobě, je ovládající osobou, a že osoby jednající ve shodě, které disponují alespoň 40 % hlasovacích práv na určité osobě, jsou ovládajícími osobami.*“
85. V řízení bylo prokázáno, že žalovaný 2 je ovládající osoba žalobkyně ve smyslu citovaného ustanovení. Tento závěr plyne zejména ze skutečnosti, že žalovaný 2 byl od roku 2005 do 25. května 2016 jedinou osobou, která držela nepřímý podíl na hlasovacích právech žalobkyně ve výši více než 40 % a současně nebylo prokázáno, že by jiná osoba držela podíl stejný nebo vyšší.

V.

Řízení je postiženo vadou, která má za následek nesprávné rozhodnutí ve věci

86. Řízení je postiženo následujícími vadami:

A. Rozsudek je nepřezkoumatelný

87. Navzdory tomu, že Rozsudek čítá celkem 409 číslovaných odstavců, tak právní závěry Rozsudku dosahují 44 odstavců, a to pod čísly 367 až 409, z čehož:
 - a) odst. 368 až 370 se týkají důkazní povinnosti žalobce (právní závěry jsou nepřezkoumatelné v rozsahu nepřenesení důkazního břemene, viz body 102 až 104 níže);
 - b) odst. 371 až 387 se týkají povinnosti žalobkyně, resp. žalovaného 2 zavést účetní rezervy na útlum dolů a účetní rezervy na méně zisková období (právní závěry jsou nepřezkoumatelné v rozsahu týkající se zákonného účetního principu věrného a poctivého zobrazení účetnictví, viz bod 89 písm. a) níže).
 - c) odst. 388 až 389 se týkají rozštěpení právní předchůdkyně žalobkyně (právní závěry jsou nepřezkoumatelné v rozsahu týkajícím se odůvodnění závěru, že vědomé udržování

nadhodnoceného oceňovacího rozdílu a emisního ážia v účetnictví žalobkyně (viz bod 88 písm. a)) je v souladu s péčí řádného hospodáře).

- d) odst. 390 až 391 a odst. 395 se týkají obecné (ne)povinnosti žalobkyně, resp. žalovaného 2 vést rezervy na útlum dolů a účetní rezervy na méně zisková období (právní závěry jsou nepřezkoumatelné v rozsahu skutečné majtkové rezervy, viz bod 88 písm. c) níže).
 - e) odst. 392 až 394 se týkají práva akcionáře akciové společnosti na dividendu (právní závěry jsou nepřezkoumatelné v rozsahu týkajícím se jiných „nedividendových“ složek vlastního kapitálu, viz bod 88 písm. a) níže),
 - f) odst. 396 shrnuje, že nedošlo k porušení péče řádného hospodáře žalovaného 2,
 - g) odst. 397 až 400 se týkají ovládání žalobkyně ze strany žalovaných a případné odpovědnosti za škodu z titulu § 66 odst. 8 a 14 obchodního zákoníku,
 - h) odst. 401 se týká bezdůvodného obohacení,
 - i) odst. 402 se týká nicotnosti rozhodnutí valných hromad (právní závěry jsou nepřezkoumatelné, viz bod 88 písm. a) níže),
 - j) odst. 403 až 409 se týkají nákladů řízení.
88. Již z porovnání v předchozím bodě uvedeného výčtu s jednotlivými body právní argumentace žalobkyně shrnuté v bodě 6 výše je na první pohled patrné, že Rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Soud prvního stupně se žádným způsobem nevypořádal s následujícími klíčovými argumenty žalobce (které se uplatní bez ohledu na to, zda měly nebo neměly být vytvářeny účetní rezervy na útlum a ztrátová období, na čemž spočívá jádro Rozsudku):
- a) *Protiprávnost výplaty takových složek vlastního kapitálu, které nemají původ v zisku.* Ve stručnosti žalobkyně shrnuje, že podle § 179 odst. 4 obchodního zákoníku „Společnost může bezúplatně převádět majetek na akcionáře jen v případech, kdy to zákon výslovně (!) dovoluje“ (pozn.: vykřičník doplněn). Vzhledem k tomu, že obchodní zákoník ve znění účinném v období let 2006 až 2012 výslovně dovoloval rozdělení a výplatu pouze dividendy, tak žalobkyně dovozuje, že rozdělení přeceňovacího rozdílu, emisního ážia atp. je nicotné a nastupuje odpovědnost žalovaných dle § 179 odst. 1 věta druhá a věta třetí, § 66 odst. 6 obchodního zákoníku a § 194 odst. 5 obchodního zákoníku. Celkem bylo takto rozděleno a vyplaceno přes 24 mld. Kč (viz bod 10 a 24 až 29). Soud prvního stupně uvedenou argumentaci žalobkyně v Rozsudku zcela přehlíží a soustavně v Rozsudku pojednává pouze o zákonnosti výplaty dividend. V Rozsudku není žádným způsobem vysvětleno, proč se výslovná dikce § 179 odst. 4 obchodního zákoníku nepoužije na právní poměry žalobkyně. Bez ohledu na skutečnost, že nová právní úprava zákona o obchodních korporacích výslovně umožňuje rozdělení a výplatu nedividendových složek vlastního kapitálu, je uvedená otázka stále významná i v současné praxi. Pochopitelně se soud prvního stupně měl vypořádat s textem zákona v první řadě, což opomenul. Nejedná se ale pouze o formální textuální argumentaci. Další důležitá soudem prvního stupně opomenutá otázka se týká odpovědnosti člena statutárního orgánu a vlivné osoby. Jsou člen statutárního orgánu a vlivná osoba odpovědní za výplatu oceňovacího rozdílu nebo emisního ážia, pokud si jsou vědomi, že hodnota oceňovacího rozdílu/emisního ážia neodpovídá skutečnosti? Např. rozdělovaná společnost vlastní 100 kg běžné krmné píce v hodnotě 10.000 Kč (anebo důlní jámu v záporné hodnotě), které je ať z nedbalosti nebo úmyslně, v rámci přecenění nově oceněna na 1.000.000 Kč. Vedle otázky, zda je možné rozdělit a vyplatit oceňovací rozdíl ve výši 990.000 Kč, je třeba stejně řešit i právní otázku odpovědnosti statutárního orgánu a vlivné osoby, pokud k výplatě došlo.

- b) *Zadlužení žalobkyně, které bylo nepřiměřené jejím majetkovým poměrům.* Ve stručnosti žalobkyně shrnuje, že v roce 2007 žalovaní žalobkyni zavázali dluhem dosahujícím přibližně 29,7 mld. Kč, který žalobkyně nebyla schopna nikdy splatit jinak než dalším dluhem, a tím jí způsobili škodu. Žalovaní v dané době věděli, že skutečné majetkové poměry jsou podstatně horší, než jak to působí z účetnictví žalobkyně. Žalobkyně vychází z toho, že lidé i právnické osoby jsou povinny zdržet se jednání, které dává vzniknout dluhům ve výši, která je nepřiměřená jejich majetkovým poměrům. Žalobkyně dále vychází z toho, že oba (!) žalovaní měli povinnost takovému jednání aktivně zabránit (žalovaný 2 jakožto člen představenstva a vlivná osoba žalobkyně a žalovaná 1 jakožto vlivná osoba žalobkyně), tím spíše měli povinnost takové jednání nevyvolat (nezaložit) a za porušení povinnosti je v důsledku stíhá povinnost nahradit škodu žalobkyni mj. dle § 66 odst. 6 obchodního zákoníku a § 194 odst. 5 obchodního zákoníku. V tomto smyslu jde oběma žalovaným k tíži, nejen to, že žalovaný 2 přepjaté zadlužení aktivně vyvolal, ale zejména to, že oba žalovaní z něj významně majetkově těžili. Soud prvního stupně se patrně s argumentací žalobkyně neztotožnil, ale v Rozsudku nikde neuvedl důvody, které jej k takovému závěru vedly. Přitom soud prvního stupně promarnil příležitost artikulovat jasné pravidlo chování v případech tohoto druhu, které jsou společensky velmi významné. Např. akciová společnost má majetek ve skutečné tržní hodnotě 1.000 Kč (tj. skutečný odhad diskontované výše čistých budoucích peněžních toků vytvořených takovým majetkem ať výrobou či jeho prodejem), ale člen představenstva sjedná úvěr ve výši 1.000.000 Kč, přičemž prostředky z úvěru nerozmnoží majetek takové společnosti (např. využijí se k výplatě přeceňovacího rozdílu akcionářům). Z úvěru akciová společnost musí platit úroky a následně upadne, aniž jej uhradí zcela. Je člen představenstva odpovědný za škodu způsobenou přepjatým zadlužením společnosti? Za jakých podmínek ano a za jakých nikoliv? Lze si jistě představit argumentaci různými směry, ale žalobkyně, i všechny další osoby nesoucí nepříznivé důsledky úpadku žalobkyně (věřitelé, zaměstnanci a místní komunity),⁷ si zaslouží znát důvody, které soud k jeho „tichému“ závěru vedly.
- c) *Nevytvoření faktické majetkové (pozn. nikoliv účetní) rezervy na útlum důlní činnosti a faktické majetkové rezervy na ztrátová období.* Ve stručnosti žalobkyně shrnuje, že ve chvíli, kdy se žalovaný 2 dozvěděl, že náklady na útlum důlní činnosti dosáhnou částky 23,9 mld. Kč až 36,8 mld. Kč, měl povinnost, jako člen představenstva žalobkyně, o uvedené skutečnosti informovat ostatní členy představenstva a zasadit se o přijetí opatření spočívajících ve vytvoření skutečné majetkové rezervy ve výši odhadovaných nákladů na útlum (tj. dát stranou peníze nebo jejich ekvivalent). Navíc žalovanému 2 bylo známo, že před nabytím kontroly nad právní předchůdkyní žalobkyně bývalé vedení žalobkyně skutečně takto postupovalo a vytvořilo významné majetkové rezervy mj. pro případ útlumu důlní činnosti. Navíc žalovanému 2 bylo známo, že žalobkyně vstupuje do poslední fáze svého „podnikatelského života“ a náklady na útlum bude potřeba skutečně vyvinout v brzké době cca 20 let. Žalobkyně vychází z toho, že lidé i právnické osoby jsou povinny zdržet se jednání, které dává vzniknout dluhům ve výši, která je nepřiměřená jejich majetkovým poměrům. Pokud někdo využívá přírodní zdroje k vlastnímu obohacení a vytvoří při tom zátěž na krajině (např. důlní jámu), je povinen takovou zátěž odstranit (tj. tato povinnost stíhá žalobkyni). Náklady na její odstranění jsou obdobným dluhem jako přistoupení k úvěru. Pokud taková osoba nemá prostředky na úhradu takového dluhu (tj. její majetkové poměry jsou nedostatečné), nesmí takový dluh převzít (tj. nemůže takovou zátěž vytvářet). Žalobkyně dále vychází z toho, že žalovaný 2 měl povinnost zabránit jednání žalobkyně spočívajícím v opomenutí vytvářet majetkové rezervy kryjící náklady na odstranění důsledků důlní činnosti (zabránit sebepoškození

⁷ Celkové neuhrazené dluhy žalobkyně přihlášené do insolvenčního řízení činí 20,1 mld. Kč a s přičtením aktuálních odhadů na útlum, které namísto žalobkyně ponese Česká republika, se celková ekonomická ztráta způsobená nepřiměřeným zadlužením žalobkyně rovná 34,6 mld. Kč.

spravované osoby a povinnost dodržovat zákonnost jsou přirozenou složkou povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře stíhající správce spravované osoby), a nikoliv tuto skutečnost využít ve svůj prospěch. Za porušení povinnosti jej v důsledku stíhá povinnost nahradit škodu žalobkyni mj. dle § 66 odst. 6 obchodního zákoníku a § 194 odst. 5 obchodního zákoníku. Co se týká majetkové rezervy na ztrátová období, platí obdobně shora uvedené, protože úpadek společnosti vytvářející zátěž (dluhy) v důsledku ztrátového období vytvoří nutnost odstranění zátěže (dluhu). Soud prvního stupně se patrně s argumentací žalobkyně neztotožnil, ale v Rozsudku nikde neuvedl důvody, které jej k takovému závěru vedly (Rozsudek se striktně týká účetních, a nikoliv skutečných majetkových rezerv).

- d) *Opomenutí vést řádné účetnictví v rozsahu zaúčtování rezervy na dluhy z ručení za mateřskou společnost vůči třetím osobám.* Ve stručnosti žalobkyně shrnuje, že ve chvíli, kdy došlo k poskytnutí ručení ze strany žalobkyně za dluhy mateřské společnosti, měla žalobkyně vytvořit účetní rezervu ve výši poskytnutého ručení. Ručení za mateřskou společnost, jejíž jediný/hlavní (!) majetek spočívá v podílu v žalobkyni, se totiž ve skutečnosti nechová jako ručení, ale jako přímý dluh. Pokud žalobkyně sama nevytvoří dostatečné zdroje a nepřesune je mateřské společnosti k úhradě zaručeného dluhu, musí sama žalobkyně plnit zaručený dluh. Spouštěcím mechanismem takového „ručení“ není ve skutečnosti nedostatečná ekonomická schopnost dlužníka (mateřské společnosti), ale ručitele (žalobkyně). Pokud by soud prvního stupně hodnotil vztah podle obsahu a nikoliv podle formálního označení, dospěl by k závěru, že se jedná o přímý dluh, který nebyl v účetnictví žalobkyně zachycen. Žalovaný měl povinnost vést řádné účetnictví, resp. na vedení účetnictví dohlížet, jako člen představenstva žalobkyně, resp. dozorčí rady žalobkyně. Uvedenou povinnost žalovaný 2 porušil, a navíc situaci zneužil ve svůj prospěch. Za porušení povinnosti jej v důsledku stíhá povinnost nahradit škodu žalobkyni mj. dle § 66 odst. 6 obchodního zákoníku a § 194 odst. 5 obchodního zákoníku. Soud prvního stupně se patrně s argumentací žalobkyně neztotožnil, ale v Rozsudku nikde neuvedl důvody, které jej k takovému závěru vedly (Rozsudek se striktně týká účetních rezerv na útlum, ale již nikoliv jiných protiprávních zásahů do účetnictví).
- e) *Opomenutí vést řádné účetnictví v rozsahu zaúčtování přecenění majetku žalobkyně.* Ve stručnosti žalobkyně shrnuje, že žalovaný 2 věděl, že skutečná hodnota majetku žalobkyně neodpovídá novým hodnotám uvedeným v jejím účetnictví, resp. že přecenění majetku žalobkyně v důsledku rozštěpení právní předchůdkyně žalobkyně vede k optickému (nikoliv skutečnému) nadhodnocení výše vlastního kapitálu. Žalovaný měl povinnost vést řádné účetnictví, resp. na vedení účetnictví dohlížet, jako člen představenstva žalobkyně, resp. dozorčí rady žalobkyně. Uvedenou povinnost žalovaný 2 porušil, a navíc situaci zneužil ve svůj prospěch. Za porušení povinnosti jej v důsledku stíhá povinnost nahradit škodu žalobkyni mj. dle § 66 odst. 6 obchodního zákoníku a § 194 odst. 5 obchodního zákoníku. Soud prvního stupně se patrně s argumentací žalobkyně neztotožnil, ale v Rozsudku nikde neuvedl důvody, které jej k takovému závěru vedly (Rozsudek se striktně týká účetních rezerv na útlum, ale již nikoliv jiných protiprávních zásahů do účetnictví).
- f) *Finanční asistence.* Ve stručnosti žalobkyně shrnuje, že žalovaný 2 zajistil a jako člen představenstva žalobkyně schválil načerpání úvěru ve výši 1,1 mld. EUR (tj. ke dni podání žaloby cca 29,7 mld. Kč) od konsorcia bank vedených společností Citibank N.A. Účelem poskytnutého úvěru byla výplata různých složek vlastního kapitálu žalobkyně ve prospěch mj. žalovaného 2 a žalované 1. Z uvedeného úvěru došlo ke splacení dříve poskytnutého úvěru, který byl společností žalovaného 2 poskytnut na nákup podílu v žalobkyni. Úvěr byl v celé výši načerpán a využit v souladu s účelem uvedeným v úvěrové smlouvě nejpozději dne 24. ledna 2007, když byly načerpané finanční prostředky vyplaceny ve prospěch mj. žalovaného 2 a žalované 1. Uvedená transakce se označuje jako tzv. finanční asistence, která byla ustanovením § 161f obchodního

zákoníku (v tehdy platném znění) zakázána. Žalovaným 2 (za žalobkyni) provedená transakce, která je zákonem zakázána, zakládá povinnost žalobkyni uhradit škodu ve výši celkové pohledávané částky. Soud prvního stupně se patrně s argumentací žalobkyně neztotožnil, ale v Rozsudku nikde neuvedl důvody, které jej k takovému závěru vedly.

89. Vedle toho, že se soud prvního stupně zcela opomenul vypořádat se shora uvedenou argumentací žalobkyně, tak dále sice *formálně* zdůvodnění poskytnul, ale *obsahově* se buď opomenul vyjádřit k důležitým částem právní argumentace žalobkyně, anebo je zdůvodnění zcela nesrozumitelné. Konkrétně se jedná o následující:

- a) *Opomenutí vést řádné účetnictví v rozsahu zaučtování rezervy na útlum.* Ve stručnosti žalobkyně shrnuje, že v období od roku 2006 do současnosti se na žalobkyni uplatňoval účetní princip věrného a poctivého zobrazení předmětu účetnictví (povinnost založena § 7 odst. 1 zákona o účetnictví), který vyžaduje, aby se účetní rezerva vytvářela postupně (!), jak je provozována činnost vyvolávající povinnost likvidace a na základě nejlepšího (!) odhadu výdajů, které by byly potřebné na úhradu likvidace následků činnosti (viz bod 6 interpretace Národní účetní rady I-34). Uvedený argument žalobkyně je zcela protichůdný argumentu žalovaných, kteří svou obranu staví tak, že účetní rezerva se měla vytvořit, až poté co žalobkyně rozhodne o ukončení důlní činnosti (tj. na konci) a znalecké posudky, které měl žalovaný 2 k dispozici, údajně nehrály žádnou roli při stanovení účetní rezervy. Soud prvního stupně se sice obšírně k povinnosti vytvářet účetní rezervy na útlum vyjádřil v Rozsudku, ale opomenul do svého zdůvodnění zahrnout i úvahy o klíčovém argumentu založeném na principu věrného a poctivého zobrazení účetnictví (i když jej žalobkyně se svým argumentem seznámila). Patrně se soud prvního stupně s argumentací žalobkyně neztotožnil, ale v Rozsudku nikde neuvedl důvody, které jej vedly k závěru o odmítnutí principu věrného a poctivého zobrazení předmětu účetnictví na poměry žalobkyně týkající se rezerv na útlum v rozporu s interpretací Národní účetní rady I-34.
- b) *Protiprávnost výplaty zisku a jiných složek vlastního kapitálu, na základě účetních závěrek starších šesti měsíců.* Ve stručnosti žalobkyně shrnuje, že výplata vlastního kapitálu na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 24. ledna 2007 a výplata podílu na zisku na základě rozhodnutí žalované 1 ze dne 29. ledna 2008 byly v rozporu s ustanovením § 184 odst. 3 obchodního zákoníku v návaznosti na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. září 2009, sp. zn. 29 Cdo 4284/2007 (R 80/2010), protože k rozdělení a výplatě došlo na základě účetní závěrky starší šesti měsíců. Soud prvního stupně se s argumentem žalobkyně vypořádal nesrozumitelně v bodu 402 Rozsudku, kde uvádí, že povinnost „...neplyne přímo z textu 4284/2007...“. Jazykově není srozumitelné, co se tím přesně myslí a tím, že „závěry tohoto rozhodnutí byly navíc modifikovány rozhodnutím 29 Cdo 2362/2011“. Jazykově opět není srozumitelné, na jaká rozhodnutí se vlastně soud odkazuje, co se tím přesně myslí (chybné číslo bez uvedení soudu), a neuvádí zdůvodnění, jak se „modifikace“ promítá do právních poměrů stran sporu a jak a proč je uvedená modifikace (ne)použitelná pro dané skutkové okolnosti.

B. Absence důvodů pro neprovedení důkazů v Rozsudku

90. Žalobkyni je známo, že soud může rozhodnout (s ohledem na hospodárnost řízení) o tom, které důkazy provede a které nikoliv. Na druhou stranu tato diskrece soudu není neomezená a vyžaduje, aby soud alespoň zdůvodnil, proč ten který důkaz neprovede a jakými úvahami se při takovém rozhodnutí řídil. Pokud soud zcela opomene se s některými návrhy důkazů v Rozsudku vypořádat, zakládá takový postup vadu řízení. Soud prvního stupně v Rozsudku nezdůvodnil neprovedení třiceti čtyř žalobkyní navržených důkazů, takový postup soudu

prvního stupně je nesprávný a zakládá nepřezkoumatelnost Rozsudku.⁸ Konkrétně se jedná o následující návrhy důkazů:

- a) Výpisy z účtu žalobce prokazující platby ve prospěch žalované 1;
- b) Usnesení Krajského soudu v Ostravě, č. j. KSOS 25 INS 10525/2016-B-43;
- c) Usnesení Vrchního soudu v Olomouci, č. j. 4 VSOL 856/2016-B-133;
- d) Zpráva o vztazích mezi propojenými osobami vypracovaná žalobkyní za rok 2006;
- e) Zpráva o vztazích mezi propojenými osobami vypracovaná žalobkyní za rok 2007;
- f) Úplný výpis z obchodního rejstříku společnosti RPG Industries, a.s.;
- g) Projev žalovaného 2 předložený na DVD;
- h) Prospekt týkající se nabídky akcií společnosti NWR Plc. z 11. dubna 2011;
- i) Výroční zpráva společnosti Charles Capital, a.s., za rok 2004;
- j) Úplný výpis z obchodního rejstříku žalované 1;
- k) Britský kodex správy a řízení z roku 2010;
- l) Usnesení představenstva žalobkyně ze dne 2. září 2014;
- m) Rozhodnutí žalované 1 v působnosti jediného akcionáře žalobkyně v letech 2006 až 2016;
- n) Novinový článek na serveru E15 „Pražská burza zastavuje obchodování s akciemi NWR“;
- o) Účetní závěrky společnosti Pražská plynárenská, a.s., za roky 2013 až 2017;
- p) Úvěrová smlouva uzavřená mezi žalobkyní a CitiBank N.A., London Branch, Citibank a.s. a dalšími ze dne 14. února 2008;
- q) Novinový článek na serveru E15 „Státní podpora pro NWR nepřípadá v úvahu, shodla se tripartita“;
- r) Smlouva mezi žalobkyní, žalovanou 1, Citibank N.A. a dalšími ze dne 27. dubna 2010;
- s) Účetní závěrka žalobkyně k 31. prosinci 2016;
- t) Výkaz o objemech a cenách koksovatelného černého uhlí a energetického uhlí za období od roku 2002 do roku 2015;
- u) Svědecká výpověď Marty Šebkové, dat. nar. 18. září 1957;
- v) Svědecká výpověď Ing. Stanislava Bugaje, dat. nar. 28. května 1958;
- w) Výroční zpráva společnosti METALIMEX a.s. za rok 2006;
- x) Článek s názvem „Bakala letos prodal dvě velká miliardová aktiva v Česku. Byty OKD i PKP Cargo“ uveřejněný dne 18. prosince 2015;
- y) Článek s názvem „Bakala a Kadas prodali poslední společnou firmu. Green Gas International nově patří ML Green Netherlands“ uveřejněný dne 24. ledna 2017;
- z) Notářský zápis NZ 1671/2007, N 1809/2007;
- aa) Znalecký posudek č. 13/17777917/07 o stanovení hodnoty odštěpovaného jmění společnosti OKD, a.s. ze dne 19. září 2007;

⁸ Srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 13. října 2011, sp. zn. I. ÚS 2610/11: „Zamítnutí důkazních návrhů účastníků řízení bez věcně adekvátního odůvodnění zatěžuje takový postup soudu nepřezkoumatelností, neboť vykazuje libovůli, a tak porušuje i čl. 2 odst. 2 Listiny.“

- bb) Posouzení vybraných právních otázek rámcové smlouvy o dodávkách a službách vypracované dne 4. května 2015 doc. JUDr. Radimem Polčákem, Ph.D.;
- cc) Vyjádření KARBON INVEST, a.s., k žalobě ze dne 5. května 2006 ke sp. zn. 26 Cm 114/2005;
- dd) Vyjádření žalobkyně a RPG INDUSTRIES SE ze dne 12. ledna 2009 ke sp. zn. 26 Cm 114/2005;
- ee) Plná moc pro Pavla Dejla od společnosti KARBON INVEST, a.s., založená ve spisu vedeném pod sp. zn. 26 Cm 114/2005, podepsaná žalovaným 2;
- ff) Usnesení Vlády České republiky ze dne 21. září 2020 č. 949 k návrhu postupu státního podniku DIAMO, s. p., k zaházení následků hornické činnosti v rámci jednotlivých dolů a souvisejících dobývacích prostorů společnosti OKD, a.s.;
- gg) Článek s názvem „ROMAN HAUPTFLEISC, RADEK PAV, MICHAEL SHAHEEN NOVĚ V ERNST & YOUNG“ uveřejněný dne 6. srpna 2010;
- hh) Indenture EUR 300,000,000 Senior Secured PIK Toggle Notes due 2020 ze dne 7. října 2014.

C. Nepříléhavé zdůvodnění zamítnutí důkazů navržených žalobkyní.

91. Soud prvního stupně zamítl provedení některých důkazních návrhů žalobkyně s odůvodněním uvedeným v odstavcích 352 až 363 Rozsudku. Níže žalobkyně podrobně uvede důkazy, jejichž provedení soud prvního stupně zamítl s odůvodněními, která žalobkyně nepovažuje za příléhavé. Nepříléhavé odůvodnění má stejné právní důsledky z hlediska vady řízení jako absentující odůvodnění a v tomto se žalobkyně odkazuje na vyjádření v předchozím bodu. Konkrétně se jedná o následující:
- a) Na základě odůvodnění obsaženém v odstavci 356 Rozsudku soud prvního stupně zamítl provedení důkazu čtením výročních zpráv společnosti ČMD a.s. za roky 2000 až 2005 a společnosti Severočeské doly a.s. za roky 2005 až 2019 a brožury společnosti Severočeské doly a.s. s názvem „Severočeské doly data a fakta“ s tím, že prokázání výše, v jaké společnosti ČMD a.s. a Severočeské doly a.s. vytvářely rezervy, není z pohledu projednávané věci významné. Žalobkyně nepovažuje odůvodnění v tomto znění za příléhavé, jelikož dané dokumenty prokazují, že ostatní důlní společnosti podnikající dle českých právních předpisů vytvářely větší rezervy než žalobkyně v předmětném období, ač tyto společnosti těžily ročně menší objem uhlí a samy vnímaly existenci takové povinnosti a podřizovaly se jí.
 - b) Na základě odůvodnění obsaženém v odstavci 357 Rozsudku soud prvního stupně zamítl provedení důkazu článkem Černý Ivo, Uhelné hornictví v Ostravsko-karvinském revíru. Ostrava: Anagram 2003, výkazy OKD o objemech a cenách koksovateľného a energetického uhlí za období od roku 2002 do roku 2019, statistickým přehledem BP týkajícím se světové energie a přehledem cen energetického uhlí podle MCIS s tím, že není zřejmé, jaká tvrzení mají uvedené důkazy prokázat. Žalobkyně nepovažuje odůvodnění soudu prvního stupně za příléhavé, jelikož dané dokumenty prokazují, že cena uhlí nevzrostla nijak zásadně mezi okamžikem rozdělení právního předchůdce žalobkyně v roce 2006 a okamžikem snížení vlastního kapitálu v roce 2013 a současně mezi okamžikem vypracování Znaleckého posudku č. 1804AB3152/05 ze dne 30. června 2005 připraveného společností NOVOTA a.s. a okamžikem vypracování Znaleckého posudku E&Y Valuations s.r.o. ze dne 31. března 2006, a proto oceňovací rozdíl majetku žalobkyně zdůvodněný vyšší cenou uhlí ve Znaleckém posudku E&Y Valuations s.r.o. ze

dne 31. března 2006 není opodstatněný. Článek Černý Ivo dále prokazuje, že doly už v roce jejich převzetí žalovaným 2 byly u konce své životnosti.

- c) Dále v odstavci 359 Rozsudku soud prvního stupně zamítl provedení důkazů čtením notářského zápisu NZ 1981/2008, N 2126/2008 ze dne 30. října 2008, notářského zápisu NZ 1129/2008, N 1208/2008 ze dne 12. června 2008, notářského zápisu NZ 300/2009, N 326/2009 ze dne 23. února 2009 a notářského zápisu NZ 633/2009, N 685/2009 ze dne 27. dubna 2009 s odůvodněním, že je nepovažuje za podstatné pro rozhodnutí ve věci. Žalobkyně nepovažuje odůvodnění soudu prvního stupně za příléhavé, jelikož zmíněné notářské zápisy prokazují umělé vytvoření emisního ážia vložení práv ze smluv do vlastního kapitálu žalobkyně.
- d) Na základě odůvodnění obsaženém v odstavci 361 Rozsudku soud prvního stupně zamítl provedení návrhů důkazů účastnickou výpovědí žalovaného 2 a výsledkem svědků Michaela Jasanského, Miroslavy Trgiňové, Marka Jelínka, Petera Kadase, Lajose Vargy, Klausa – Dietera Becka, Jána Fabiána, Garetha Pennyho, Boudewijna Wentinka, Csaby Barty, Karla Friedricha Jakoba, Stanleyho C. Suboleského, Jana Hanouska, Luboše Řežábka, Petra Skrly, Petry Sokolové, Jana Matuly, Otakara Jelínka, Bessela Koka, Evžena Tošenovského, Miroslava Syrového, Josefa Nejezchleby, Pavla Hliněného, Jaroslava Vlacha, Františka Válka, JUDr. Mgr. Marcela Petráska, Simony Servusové (*sic*), Ing. Karla Charváta, Miroslava Syrového, Johannese Hendricuse Scholtse, Andrease Gerulduse Nagelmakera, Jonathana Adama Zimmermana, Petera Gurka Stolpa, Allarda Reinara Vanderweena, Guida Fraciscuse Nieuwenhuizen, Roeolfa Langelara, Arnouta Jana Stala, Hanse Jürgena Mendeho, Alexe T. Kruegera, Kristiaana Norvela, Mika Salomona, Paula Everarda, Barryho Rourka, Hanse Jorga Rudolffa, Stevena Schuita, Pavla Teličky, Kostyantina Zhevaga a Petra Jonáka s tím, že výsledek uvedených svědků směřuje k prokázání vlivu žalovaného 2 na statutární orgány žalobkyně a žalované 1 a nemůže tak mít vliv na výsledek řízení. Žalobkyně nepovažuje odůvodnění v tomto znění za příléhavé, neboť důvody pro navržení svědků se lišily a provedení souhrnného odmítnutí navržených svědeckých výpovědí je v rozporu s ustálenou judikaturou Ústavního soudu.⁹ Žalobkyně navrhla svědeckou výpověď Ing. Karla Charváta za účelem prokázání, že žalovaný 2 věděl o protiprávním zaúčtování oceňovacího rozdílu na základě Znaleckého posudku E&Y Valuations s.r.o. ze dne 31. března 2006. Zároveň svědecké výpovědi jednotlivých členů představenstva a dozorčí rady žalobkyně v průběhu předmetného období jsou schopny prokázat způsob fungování těchto orgánů, jejichž členové byli ovlivněni především pocitem loajality k žalovanému 2 z důvodu nadstandardních odměn vyplácených za členství v orgánech žalobkyně a v orgánech ostatních společností ovládaných žalovaným 2. Současně žalobkyně navrhla svědeckou výpověď Ing. Zdeňka Nelhybela, zaměstnance Obvodního báňského úřadu pro území krajů Moravskoslezského a Olomouckého, aby prokázala povinnost žalobkyně vytvářet účetní rezervy na útlum důlní činnosti v letech 2005 až 2013.
- e) Na základě odůvodnění obsaženém v odstavci 363 Rozsudku soud prvního stupně zamítl provedení dokazování čtením zápisů z představenstva žalobkyně v letech 2006 až 2012, zápisů z dozorčí rady žalobkyně v letech 2006 až 2012 a čtením zápisů z představenstva žalované 1 v letech 2006 až 2012 s tím, že z uvedeného odůvodnění není zřejmé, z jakého důvodu byly tyto důkazní návrhy zamítnuty. Žalobkyně navrhla provedení uvedených zápisů z jednání orgánů žalobkyně za účelem prokázání, že žalovaný 2 nikdy nenavrhla vytvoření rezerv na méně zisková či ztrátová období a rezerv na útlum důlní činnosti jako člen představenstva nebo dozorčí rady žalobkyně, ač žalovaný 2 musel vědět o potřebě vytvoření uvedených rezerv na základě svého působení jako člena statutárního orgánu

⁹ Předmetné důkazy byly opomenuty, aniž by pro to byl poskytnut legitimní důvod ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 29. června 2004, sp. zn. III.ÚS 569/03.

žalované 1, jak vyplývá ze zápisů představenstva žalované 1 z let 2006 až 2012. Zároveň žalovaný 2 neupozornil orgány žalobkyně na neoprávněné přecenění majetku žalobkyně.

- f) Dále v odstavci 363 Rozsudku soud prvního stupně zamítl provedení důkazů čtením rozhodnutí představenstva OKD a.s. mimo zasedání ze dne 24. ledna 2007. Shodně jako v předchozím odstavci e), důvod zamítnutí návrhu důkazu není zřejmý z odůvodnění zamítnutí. Žalobkyně navrhla provedení důkazu – rozhodnutí představenstva OKD a.s. mimo zasedání ze dne 24. ledna 2007, na základě obdržení výzvy soudu prvního stupně k doplnění tvrzení, (i) s kterým konkrétním rozhodnutím jediného akcionáře žalobkyně o výplatě podílů na zisku byl spojen postup v rozporu s ustanovením § 178 odst. 2 obchodního zákoníku a (ii) kterými rozhodnutími jediného akcionáře žalobkyně bylo rozhodnuto o výplatě žalobou požadovaného plnění ve výši 24.546.499.252 Kč. Navržený důkaz má sloužit k prokázání střetu zájmů žalovaného 2 s ohledem na to, že byl osobou, která provedla pokyn k výplatě finanční prostředků a zároveň finanční prostředky v konečném důsledku sama obdržela, jak vyplývá z usnesení Policie ČR, č.j. NCOZ 2944-1312/TČ-2016-417704-H.

D. Nedodržení zákonného procesního postupu při provádění důkazů

92. Soud prvního stupně dne 26. října 2021 vyslechl znalce, konkrétně společnost PRAGUE ACCOUNTING SERVICES s.r.o., IČO: 250 94 921, se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 5/49, PSČ 18600, na jehož závěry se odkazuje v bodu 333 a následujících Rozsudku.
93. Na výslech znalce se přiměřeně použije § 126 odst. 2 občanského soudního řádu, podle kterého „Na počátku výslechu je třeba zjistit totožnost svědka a okolnosti, které mohou mít vliv na jeho věrohodnost“.
94. Soud prvního stupně opomenul zjistit okolnosti, které mohou mít vliv na jeho věrohodnost (viz protokol z jednání konaného 25. až 27. října 2021).
95. Soud prvního stupně zabránil právnímu zástupci žalobkyně klást znalci otázky týkající se jeho věrohodnosti a tím zamezil vyjevení okolností majících vliv na jeho věrohodnost a rozpornost v jeho znaleckém posudku a neodborných hodnoceních (viz protokol z jednání konaného 25. až 27. října 2021).
96. Znalecký posudek nesplňuje níže popsané zákonné náležitosti:
 - a) znalecký posudek byl podepsán Ing. Jakubem Kovářem, který nemá specializaci účetnictví v oboru ekonomika, ve které byl znalecký posudek zpracován;
 - b) neobsahuje údaj o osobě, jež znalecký posudek připravovala a která může před orgánem veřejné moci osobně stvrdit správnost posudku a podat žádaná vysvětlení;
 - c) titulní strana dodatku znaleckého posudku neobsahuje údaj o oboru, odvětví ani specializaci, ve kterých má být podán znalecký posudek;
 - d) dodatek znaleckého posudku neobsahuje údaj o odvětví, příp. specializaci, ve kterém má osoba (příp. osoby) zpracovávající dodatek oprávnění vypracovávat znalecké posudky;
 - e) dodatek znaleckého posudku nebyl zpracován a podepsán znalcem, jehož prostřednictvím znalecká kancelář vykonává znaleckou činnost, z oboru a odvětví, případně specializace, ve kterých byl dodatek vypracován;
 - f) titulní strana dodatku neobsahuje stručný popis předmětu znaleckého posudku, údaj o celkovém počtu vyhotovení dodatku, údaj o oboru, odvětví ani specializaci, ve kterých má být podán znalecký posudek, a údaj o skutečnosti, že přezkoumává znalecký posudek BDO ZNALEX, s.r.o.;
 - g) dodatek znaleckého posudku neobsahuje údaj, zda zadavatel sdělil / nesdělil znalci skutečnost, která může mít vliv na přesnost závěru dodatku;

- h) dodatek znaleckého posudku neobsahuje popis postupu znalce při výběru zdrojů dat;
 - i) dodatek znaleckého posudku neobsahuje popis postupu znalce při sběru nebo tvorbě dat;
 - j) poslední strana dodatku znaleckého posudku neobsahuje údaj, zda znalec přibral konzultanta k posuzování zvláštních dílčích otázek;
 - k) poslední strana dodatku znaleckého posudku neobsahuje údaj, zda byla sjednána smluvní odměna nebo zda náhrada nákladů znalce byla sjednána odchýlně od zákona; a
 - l) dodatek znaleckého posudku neobsahuje odůvodnění v rozsahu umožňujícím přezkoumatelnost znaleckého posudku.
97. Dodatek ke znaleckému posudku je datován 27. září 2021 a je podepsán Ing. Jakubem Kovářem, jednatelem společnosti PRAGUE ACCOUNTING SERVICES s.r.o. Ing. Jakub Kovář byl ovšem v 9:00 hod dne 27. září 2021 odvolán z pozice jednatele, jak vyplývá ze sbírky listin společnosti PRAGUE ACCOUNTING SERVICES s.r.o. Dodatek ke znaleckému posudku byl nicméně doručen soudu a právnímu zástupci žalobkyně až 15. října 2021, tedy zhruba 18 dní po jeho údajném vypracování. Uvedené skutečnosti zakládají důvodné pochybnosti o čase zpracování a dataci dodatku znaleckého posudku.
98. Znalec je podjatý, protože nepostupoval nestranně při zpracování znaleckého posudku. V průběhu přípravy na jednání konaného 25. až 27. října 2021 se radil s právními zástupci obou žalovaných, a to buď přímo prostřednictvím jednatele znaleckého ústavu, zaměstnance nebo prostřednictvím Ing. Jakuba Kováře, bývalého jednatele znaleckého ústavu a osoby, jež se podílela na vypracovávání posudku. To dále dokresluje skutečnost, že Ing. Jakub Kovář byl přítomen po čas výkonu všech úkonů soudu předcházejících jeho výsledku, zejména výsledku znalce ze společnosti BDO ZNALEX s.r.o.
99. Znalec není věrohodný, protože po přerušení řízení dne 25. října 2021, ke kterému došlo, aby se soud a ostatní účastníci řízení mohli seznámit s dodatkem ke znaleckému posudku vypracovaném společností BDO ZNALEX s.r.o., se znalec připravoval společně s právními zástupci žalovaných přímo na chodbě před jednací síní č. 57 Krajského soudu v Ostravě. Z uvedeného bezprostředního jednání bylo patrné, že znalec neviděl ve svém chování ničeho závadného a že zjevně se takto připravoval se zástupci žalovaných i na výsledky.

VI.

Soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností

100. Soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy uvedené v bodech 90 a 91 výše.
101. Předmětné navržené důkazy byly potřebné k prokázání rozhodných skutečností týkajících se:
- a) vlivu žalovaného 2 na žalobkyni a žalovanou 1 prokazovaného návrhy důkazů uvedenými v bodu 90 odst. a) až m);
 - b) tvrzení žalobkyně, že investoři nehodnotili pozitivně výplatu části vlastního kapitálu před provedeným IPO žalované 1, což potvrzuje vývoj cen akcií žalované 1 prokazované důkazem uvedeným v bodě 90 odst. n);
 - c) obdobného průběhu vyplácení finančních prostředků v souvislosti se snížením vlastního kapitálu u společnosti Pražská plynárenská, a.s., prokazované důkazem uvedeným v bodě 90 odst. o);
 - d) účelu úvěru poskytnutého CitiBank N.A., London Branch, Citibank a.s. a dalšími ve prospěch žalobkyně, kterým bylo vyplacení finančních prostředků žalované 1 prokazované důkazem uvedeným v bodě 90 odst. p);

- e) skutečnosti, že stát neplánoval podporovat žalovanou 1, potažmo žalobkyni, při útlumu důlní činnosti a žalobkyně tak měla sama vytvářet rezervy na útlum prokazované důkazem uvedeným v bodě 90 odst. q);
- f) skutečnosti, že žalobkyně ručila za dluhopisy žalované 1 prokazované důkazem uvedeným v bodě 90 odst. r);
- g) negativního vývoje poměru vlastního a cizího kapitálu žalobkyně v důsledku operací žalované 1 a žalovaného 2 vedoucích k úpadku žalobkyně prokazované důkazem uvedeným v bodě 90 odst. s);
- h) vývoje cen uhlí s ohledem na roky 2006 a 2013, v kterých byly ceny uhlí stejné, přičemž pouze v roce 2013 provedla žalobkyně ovládaná žalovanou 1 a žalovaným 2 opravnou položku ve vlastním kapitálu, prokazované důkazem uvedeným v bodě 90 odst. t);
- i) vývoje prodejních cen uhlí žalobkyně prokazované důkazy uvedenými v bodě 90 odst. u) a v);
- j) škodlivosti vyčlenění neprovozního majetku, který mohl sloužit jako rezerva pro méně zisková či ztrátová období a na útlum důlní činnosti prokazované důkazy uvedenými v bodě 90 odst. w) až aa);
- k) účelu odštěpení společnosti NWR Energy, a.s., a následného uzavření nevýhodné dodavatelské smlouvy se žalobkyní bylo vyvádění finančních prostředků ze žalobkyně žalovaným 2 prokazované důkazem uvedeným v bodě 90 odst. bb);
- l) účelovosti tvrzení žalovaného 2 o nesprávnosti znaleckého posudku NOVOTA, když v jiných soudních řízeních obhájí správnost posudku NOVOTA prokazované důkazy uvedenými v bodě 90 odst. cc) až ee);
- m) výše odhadovaných nákladů na útlum dolů žalobkyně prokazované důkazem uvedeným v bodě 90 odst. ff);
- n) nepoctivého záměru Znaleckého posudku E&Y Valuations s.r.o. ze dne 31. března 2006 z důvodu podjatosti Michaela Shaheena, který Znalecký posudek E&Y Valuations s.r.o. ze dne 31. března 2006 stvrzoval svým podpisem, jelikož dříve působil v advokátní kanceláři KŠB, dlouhodobém poskytovateli právních služeb žalovanému 2, prokazovaného důkazem uvedeným v bodě 90 odst. gg); a
- o) vyvádění majetku ze žalobkyně a vytváření ještě větší závislosti na žalované 1 prokazované důkazem uvedeným v bodě 90 odst. hh).

VII.

Soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním

A. Neunesení důkazního břemene žalovanými

102. Žalobkyně je názoru, že v řízení byla prokázána výše škody i příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním žalovaných a škodou. Rozsudek tento názor žalobkyně nerozporuje, ale „tiše“ jej sdílí, když v bodě 370 Rozsudku dospívá k závěru, že prokázání protiprávního jednání nastupuje až po prokázání škody (v souladu s názorem Nejvyššího soudu vyjádřeném v rozhodnutí sp. zn 29 Cdo 440/2013). Vzhledem k tomu, že další částí Rozsudku se již věnují téměř výlučně tvrzené protiprávnosti jednání (zejména povinnosti vytvářet rezervy), musel mít soud prvního soudu za to, že příčinná souvislost a škoda byly žalobkyní prokázány.
103. Závěr v předchozím bodu je významný pro posouzení správnosti skutkových zjištění potud, že neunesl-li některý z žalovaných důkazní břemeno v rozsahu skutkových okolností rozhodných pro tvrzenou protiprávnost (viz § 194 odst. 5 obchodního zákoníku a § 66 odst. 6 obchodního zákoníku), pak je nutné pokládat tvrzené skutečnosti žalobkyní za prokazané.

104. Žalobkyně je názoru, že zejména jí tvrzené skutkové okolnosti týkající se zadlužení nepřiměřeně jejím majetkovým poměrům; převedení majetku žalobkyně na žalovaného 2, finanční asistence, řádně zaúčtované rezervy na dluhy z ručení za mateřskou společnost vůči třetím osobám a zúčtování přecenění majetku žalobkyně, je nutné mít s ohledem na ukončené dokazování a závěry v předchozím bodu za prokázané (žalování v těchto případech neunesli důkazní břemeno).

B. Výše rezerv na útlum a méně zisková období

105. Znalecký posudek znaleckého ústavu BDO ZNALEX s.r.o. na str. 41 a 42 jasně uvádí, že jeho posouzení se týkalo účetních (!) rezerv. Tato skutečnost je v rozporu s body 385 a 386 Rozsudku, ve kterých se uvádí, že „znalci nestanovili výši účetních rezerv“. Pokud znalci v rámci výsledku hovořili o ekonomických rezervách, není toto vyjádření v žádném rozporu s jejich závěry ve znaleckém posudku, ale naopak v naprostém souladu. V rámci výsledku znalci došli k závěru, že uvedené *účetní* rezervy měly být i v podobě *ekonomických* rezerv, tj. skutečných majetkových rezerv. Jinými slovy nejde pouze o tom, aby příslušná částka byla *účetně* vykázána, ale aby byla i skutečně *ekonomicky* k dispozici žalobkyni.
106. Rozsudek v bodu 387 chybně uvádí, že „...závěr (pozn. znaleckého posudku znaleckého ústavu BDO ZNALEX s.r.o.) se zcela míjí se zadáním a činí jej v projednávané věci nepoužitelným“. Žalobkyně poukazuje na to, že znalecký úkol byl formulován tak, aby v rámci svého hodnocení znalec posoudil i „podstatné okolnosti týkající se podnikání žalobkyně“ a souvztažnost k „zásadě neomezené doby trvání účetní jednotky (tzv. going concern princip)“. V rámci formulace své odpovědi před soudem se znalec logicky opíral o své zjištění, že, aby mohla být dodržena zásada neomezené doby trvání žalobkyně, musela být tvořena určitá (jím v posudku určená) rezerva v jak účetní, tak ekonomické podobě.
107. Soud prvního stupně se v bodu 385 Rozsudku mílí i ve svém závěru, že „...jiné než účetní rezervy nemohou mít na výši vlastního kapitálu vliv“. Přesně otázka v dané věci zní tak, zda určité rezervy mohou mít vliv na rozdělitelnou(!) výši vlastního kapitálu. Ekonomické (nebo slovy žalobkyně skutečné majetkové) rezervy pochopitelně na výši rozdělitelného vlastního kapitálu mají, protože neumožňují *de facto* akcionářům takový majetek (peníze) využít k rozdělení a zbylý majetek v poměrech žalobkyně by na rozdělení akcionářům nepostačoval.
108. Soud prvního stupně v Rozsudku nevysvětluje, z jakého důvodu a v čem přesně pokládá znalecký posudek znaleckého ústavu BDO ZNALEX s.r.o. za „vnitřně rozporný a nekonzistentní“. V tomto ohledu je závěr soudu prvního stupně nepřezkoumatelný.
109. Žalobkyně dále poukazuje na útočný a nepřátelský způsob výsledku znaleckého ústavu BDO ZNALEX s.r.o. soudem prvního stupně, který měl podstatný vliv na možnost znalce vyjít a obhájit své závěry před soudem.
110. Žalobkyně je názoru, že znalec PRAGUE ACCOUNTING SERVICES s.r.o. je podjatý a nevěrohodný z důvodů uvedených v bodech 92 až 99.
111. S ohledem na shora uvedené měl soud prvního stupně při svém hodnocení výše potřebných rezerv vycházet ze závěrů uvedených ve znaleckém posudku znaleckého ústavu BDO ZNALEX s.r.o.

C. Žalovaný 2 jako vlivná a ovládající osoba

112. V řízení bylo prokázano, že žalovaný 2 je vlivná osoba ve vztahu k žalobkyni ve smyslu § 66 odst. 6 obchodního zákoníku i ovládající osoba žalobkyně ve smyslu § 66a obchodního zákoníku. Tento závěr plyne zejména ze skutečnosti, že žalovaný 2 byl od roku 2005 do 25. května 2016 jedinou osobou, která držela nepřímý podíl na hlasovacích právech žalobkyně ve výši více než 40 % a současně nebylo prokázano, že by jiná osoba držela podíl stejný nebo vyšší (což vyplývá z výročních zpráv žalobkyně a žalované 1 a prospektu žalované 1).

D. Nevytváření rezerv na útlum a méně zisková období

113. Žalobkyně je názoru, že v řízení bylo prokázáno, že žalobkyně nevytvářela účetní ani skutečné majetkové rezervy na útlum a méně ztrátová období a že žalovaná 2 žádným způsobem nejednala, aby uvedené rezervy vytvořené byly. Navzdory tomu, Rozsudek o uvedeném mlčí.

VIII.

Náklady řízení

114. Výroky o povinnosti hradit náhradu nákladů řízení žalobkyni jsou nesprávné.

A. Důvody pro snížení náhrady nákladů řízení

115. V projednávané věci jsou dány důvody hodné zvláštního zřetele k tomu, aby soud využil svého práva snížit výši povinnosti náhrady nákladů řízení žalovaným, jež byla uložena žalobkyni.
116. Soud prvního stupně přiznal žalovaným nárok na náhradu nákladů řízení v rozporu s judikaturou Nejvyššího soudu, přičemž zejména nepřihlédl:
- a) k výši celkově účelně vynaložených nákladů žalovaných, když hodnota úkonu přiznaná soudem je výrazně vyšší než reálné náklady žalovaných; a
 - b) k majetkovým poměrům účastníků řízení, což založilo nepřiměřenou tvrdost rozhodnutí o náhradě nákladů vůči žalobkyni.
117. Povinnost hradit náklady řízení dle ustanovení § 142 o.s.ř. se může v konkrétních případech jevit jako nepřiměřená tvrdost. Z toho důvodu může soud dle ustanovení § 150 o.s.ř. použít moderační právo výše náhrady nákladů řízení v případě, že existují důvody hodné zvláštního zřetele.
118. Dle ustálené judikatury Nejvyššího soudu ČR se za důvody zvláštního zřetele považují takové okolnosti, pro které se jeví nespravedlivé ukládat náhradu nákladů řízení tomu účastníku, který ve věci úspěch neměl, a zároveň by bylo možno spravedlivě požadovat na úspěšném účastníku, aby náklady vynaložené v souvislosti s řízením nesl ze svého. Zejména má soud zkoumat dopad uložení povinnosti k náhradě nákladů řízení do majetkových sfér účastníků, resp. aby uložení povinnosti nezasáhlo účastníka s nepřiměřenou tvrdostí (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2018, sp. zn. 33 Cdo 1529/2017, rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 17. června 2014, sp. zn. 93 Co 324/2014 nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. října 2017, sp. zn. 21 Cdo 2082/2017).
119. Sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby v tomto řízení činí dle advokátního tarifu téměř 10 milionů Kč. V Rozsudku soud přiznal žalované 1 nárok na náhradu nákladů řízení ve výši 214.824.731 Kč vč. DPH a žalovanému 2 ve výši 298.913.197 Kč vč. DPH. Celkově se tedy jedná o částku vyšší než 500 mil. Kč. Tato částka ovšem nemá nic společného s náhradou nákladů řízení, když skutečné náklady na jeden právní úkon jsou nesrovnatelně nižší.
120. Zároveň si lze stěží představit, že snížení náhrady nákladů řízení bude mít negativní dopad do majetkové sféry obou žalovaných vzhledem k tomu, že výše soudem přiznaných nároků na náhradu nákladů řízení výrazně přesahuje jejich reálnou výši.
121. Žalobkyně tak navrhuje, aby soud využil svého práva dle § 150 o.s.ř. a určil, že každému ze žalovaných náleží náhrada nákladů řízení ve výši 4.000.000 Kč s ohledem na povahu a složitost řešené problematiky a ostatní okolnosti.

B. Náklady řízení způsobené žalovaným 2

122. Soud může účastníku uložit, aby nahradil náklady řízení, které by jinak nebyly vznikly, jestliže je tento účastník způsobil svým zaviněním (§ 147 odst. 1 o.s.ř.).
123. Žalovaný 2 uplatnil svým podáním dne 1. prosince 2016 námitku nedostatku mezinárodní a místní příslušnosti českých soudů. Žalobkyně v souvislosti s touto námitkou podala soudu

dne 25. ledna 2017 své vyjádření. Soud následně svým usnesením ze dne 1. února 2017, sp. zn. 15 Cm 225/2016–113 námitku nedostatku příslušnosti zamítl. Žalovaný 2 podal proti tomuto usnesení odvolání k Vrchnímu soudu v Olomouci, přičemž žalobkyně se vyjádřila i k tomuto podání žalovaného 2 svým podáním ze dne 13. března 2017. Vrchní soud v Olomouci následně potvrdil usnesení soudu prvního stupně o příslušnosti českých soudů jako věcně správné. Žalobkyně využila svého práva a vyjádřila se svým podáním ze dne 1. září 2017 k dovolání žalovaného 2, které bylo Nejvyšším soudem zamítnuto.

124. Žalovaný 2 vznesl neoprávněnou a účelovou námitku nedostatku mezinárodní příslušnosti českých soudů a žalobkyni vznikl nárok na náhradu nákladů řízení v celkové výši 14.795.250 Kč plus DPH.
125. Uvedená výše náhrady nákladů se skládá z odměny advokáta ve smyslu ustanovení § 7 bod 7 a 8 odst. 1 advokátního tarifu ve výši 9.862.900 Kč za každý z úkonů právní služby. Žalobkyni náleží náhrada nákladů za tři úkony právní služby v poloviční sazbě (vyjádření žalobkyně k námitce žalovaného 2 o nedostatku pravomoci a příslušnosti ze dne 25. ledna 2017, vyjádření žalobkyně k odvolání žalovaného 2 ze dne 13. března 2017 a vyjádření žalobkyně k dovolání žalovaného 2 ze dne 1. září 2017 dle § 11 odst. 2 advokátního tarifu). Dále žalobkyni náleží paušální náhrada hotových výdajů v celkové výši 900 Kč bez DPH (300 Kč bez DPH za každý úkon právní služby). Právní zástupce žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty. K celkové částce za odměnu advokáta a paušální náhrady hotových údajů tedy požaduje DPH ve výši 21 %.
126. Zároveň soud prvního stupně neoprávněně přiznal náhradu nákladů řízení ve výši jednoho úkonu právní služby (9.862.900 Kč plus DPH) a související paušální náhrady hotových výdajů (300 Kč plus DPH) žalovanému 2 za podání námítky nedostatku pravomoci a příslušnosti českých soudů, ač žalovaný 2 neměl úspěch v daném vedlejším řízení a sám způsobil neopodstatněné zvýšení nákladů řízení, jak bylo popsáno výše.

IX.

Závěrečný návrh

Žalobkyně navrhuje, aby odvolací soud změnil Rozsudek tak, že žalovaní jsou povinni zaplatit žalobkyni částku ve výši 24.546.499.252 Kč do 3 dnů od právní moci rozhodnutí a nahradit žalobkyni náklady řízení k rukám právního zástupce žalobkyně.

Pro případ, že soud potvrdí Rozsudek co do výroku I., žalobkyně navrhuje, aby soud změnil výroky II. a III. Rozsudku, a to tak, že žalobkyně je povinna uhradit žalované 1 náklady řízení ve výši 4.000.000 Kč a žalovanému 2 náklady řízení ve výši 4.000.000 Kč.

Správa pohledávek OKD, a.s.

Záznam o ověření elektronického podání doručeného na elektronickou podatelnu: Krajský soud v Ostravě

dle vyhlášky 259/2012 Sb.

Pořadové číslo zprávy: 58894 / 2022 Ev. číslo: f6394998-f23b-4f8a-b242-37bac6c5a5f2
Druh podání: Datová zpráva z ISDS ID zprávy: 1016510522
Věc: Sdělení Dlužníka (25 INS 10525/2016)

Odesílatel:

ID schránky: p6qq3pp Typ datové schránky: PFO
Osoba: Petr Kuhn - Kuhn Petr, Mgr., Advokátní kancelář Adresa: 28. října 767/12, 11000 Praha 1, CZ

Dodáno do DS dne: 18.03.2022 22:43:48 **Odesláno do DS dne:** 18.03.2022 22:43:48
Č.j. příjemce: Č.j. odesílatele:
Sp.zn. příjemce: 25 INS 10525/2016 Sp.zn. odesílatele: 25 INS 10525/2016
Lhůta končí: K rukám: Ne
Číslo zákona: Paragraf v zákoně: Odstavec paragrafu: Písmeno v paragrafu:

Ověření obálky: Podpis je platný
Podepsal: Informační systém datových schránek - produkční prostředí Vystavil: PostSignum Qualified CA 4
Sériové číslo certifikátu: 0158a72e Platnost: 21.02.2022 - 13.03.2023
Antivirový test: Proběhl v systému ISDS Obsah podání: OK
Elektronický podpis: Platný Časové razítko: Platné (připojeno 18.03.2022 22:43:48)
Certifikát: Ověřeno na základě CRL z 18.03.2022 21:25:12
Datum a čas autom. ověření: 18.03.2022 22:49:03

Počet podaných příloh:2

Číslo přílohy	Výsledek	Název příl. CRL	Identifikace podepisující osoby	Identifikace vystavitele certifikátu	T	U	K	P	R	A	C	V
1		SP OKD_Odvolání (15 Cm 225_2016).pdf										
Podpis není připojen (žádný podpis).					A	N	N					
2		Sdělení Dlužníka.pdf										
Podpis není připojen (žádný podpis).					A	N	N					

Čas ověření příloh: 18.03.2022 22:49:03 Ověření příloh: ověřováno automaticky

Vysvětlení stavů při ověření příloh (vztaheno vždy k datu a času dodání):

Stav "?" znamená, že systém tuto operaci ještě neprovedl, ale provedena bude

Stav "-" znamená, že systém tuto operaci neprovádí

Stav "!" znamená, že systém tuto operaci nemůže provést

Stav "*" znamená, že bylo ověřeno proti CRL z uvedeného data.

T	Technické parametry ¹ :	A=splňuje	N=nesplňuje
U	Uznávaný elektronický podpis / značka:	A=připojen	N=nepřipojen
K	Kvalifikované časové razítko:	A=připojeno	N=nepřipojeno
P	Uznáv. el. podpis kvalif. certifikát (platnost):	A=platný	N=neplatný
R	Kvalifikované časové razítko (platnost):	A=platné	N=neplatné
A	Akreditovaný poskytovatel certifik. služeb ² :	A=ano	N=ne
C	Kvalifikované časové razítko:	A=platné	N=neplatné
V	Vytvořeno před zneplatněním certifikátu:	A=ano	N=ne

¹ Technické parametry - velikost, formát, škodlivý kód.

² Stav "Z"(Zahraniční) = certifikát není od české certifikační autority

Kontrola podpisů a razítek byla provedena na základě CRL seznamů platných k datu a času ověření datové zprávy.